

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. DECEMBER 7.
VIII. évfolyam, 326. szám.

Csütörtök

Karácsonyi fegyverszünetet javasol a pápa

A Szovjet nem küldi el megbizottait a Népszövetség ülésére — Setsamot újra elfoglalták az oroszok — Újabb kizárási javaslat a Szovjet ellen — Késiesen védekeznek a finn csapatok

(GENF.) (Havas.) Molotov népbiztos a népszövetségi ülés összehívásával kapcsolatban Avenol népszövetségi főtitkárhoz jegyzéket juttatott el, amelyben hangsúlyozza, hogy kétségbe vonja a népszövetségi tanácsülés összehívásának jogosságát, mert először: nem áll hadiállapotban Finnországgal, másodszor: békés viszonyt tart fenn a demokráta finn kormányval (népkormány) és ezért, amennyiben az ülést összehívják, úgy a szovjet nem képviselteti azon magát.

A NÉPSZÖVETSÉGBŐL VALÓ KILÉPÉS ELŐJELE

(LONDON.) (Rador.) Azt a tényt, hogy Oroszország nem vesz részt a népszövetségi üléseken, a Szovjet kilépése előjelének tekintik. A Manchester Guardian azt állítja, hogy Oroszország és Németország teljes egyetértésben dolgoznak. Németország magatartása a finn viszálytal szemben és a Svédországgal szembeni sajtókampány bizonyítja ezt az egyetértést. A lap azt hiszi, hogy a német-orosz együttműködés, ami egyre jobban körvonalozódik, közvetlen fenyegetést jelenthet a brit közlekedési utakra s az Atlanti-óceán északi részein levő hadászati pontokra. Szerencsére — állapítja meg a lap — nem igaz, hogy a szövetségek nem tudnák megakadályozni a német-orosz egyeduralom bevezetését Skandináviában.

A Daily Express szerint Moszkva három új repülőteret kért Észtországtól, hogy újabb légitámadásokat vezethessen Finnország ellen.

AMERIKAI LAP INDITVÁNYA

(NEWYORK.) (Rador.) A Newyork Herald Tribune azt állítja, hogy az állásfoglalások és szavak, sőt a diplomáciai kapcsolatok megszakítása sem elegendő a finn-orosz viszályban. Az Egyesült Államoknak úgy kell eljárniuk, hogy Oroszország, valamint Németország megértsék, nem fogják elhagyni Finnországot. A lap azt indítványozza, hogy nyújtsanak nagyobb hitelt Finnországnak s az amerikai kormány kezdjen tárgyalásokat Olaszországgal annak érdekében, vajjon nem lenne-e lehetséges az olasz-amerikai együttműködés az északi semlegeseknek a támadással szembeni támogatására.

NÉMETORSZÁG ÉS A FINN-OROSZ KÉRDÉS

(KOPPENHÁGA.) (Rador.) A Politiken című lap berlini tudósítója szerint Németország meg akarja őrizni teljes semlegességét a finn-orosz viszályban.

Németország nem ismerte el a finn népkormányt és csupán tudomásul vette annak megalakulását. Kétségbevonják, hogy Németország felajánlotta volna a finnországi szovjet érdekek védelmének elvállalását.

URUGUAY A SZOVJET KIZÁRÁSÁT KÉRI A NÉPSZÖVETSÉGTŐL

(MONTEVIDEO.) (Rador.) Uruguay kormányja jegyzékben kérte a Népszövetségtől Oroszország kizárását az intézmény kebeléből a Finnországgal szemben elkövetett támadása miatt. Ha a kérésnek nem tesznek eleget, Uruguay kilép a Népszövetségből.

AMINEK NEM LENNE GYAKORLATI ÉRTÉKE

(WASHINGTON.) (Associated Press.) Hull külügyi államtitkár kijelentette,

Buttler utazik Genfbe

(LONDON.) (Reuter.) Angliát a finn kormány kérésére összehívott tanácsülésen Buttler külügyi államtitkár fogja képviselni, akinek a kormány már is messzemenő felhatalmazást adott. Hogy Franciaországot ki fogja képviselni, még nem tudják, de úgy sejtik, hogy vagy Guy la Chambre, vagy Massigli lesz az illető.

MÉG MINDIG MOSZKVÁBAN VAN A FINN KÖVETSÉG SZEMÉLYZETE

(MOSZKVA.) (Rador-Havas.) Hír szerint a moszkvai svéd követ még nem kapott választ arra a hivatalos

A minisztertanács elhatározta a kisebbségi, a cég- és sajtótörvény sürgős elkészítését

December 11-én a parlament megkezdi munkáját

(BUCURESTI.) (Rador.) A Tătărescu kormány belügyi alminiszterét: Radu Portocalat tárcanalküli miniszterre nevezték ki. Helyette Horia Grigorescu került, mint belügyi alminiszter.

Tătărescu miniszterelnök elnöklétével egyébként hétfőn minisztertanács volt, amelyen lefektették a munkatervezetet és elhatározták, hogy a legsürgősebben elkészítik a következő új törvényeket: Az ipar és mezőgazdaság tervgazdaságának megszervezéséről szóló törvényt, a gyapot, a len és a jutatermesztés tá-

hogyan arról az argentin ajánlatról, mely úgy szól, hogy Északamerika és Dél-amerika államai közösen fejazzék ki rosszalásukat a Szovjet eljárásával szemben, a kormány kebelében most folyik a tanácskozás. Az Egyesült Államok lapjai ezzel kapcsolatban megjegyzik, hogy az ugynevezett rosszaló lépésnek gyakorlati jelentősége nem nagyon volna.

ELLENTÉTEK A SZOVJET VEZETŐSÉGÉBEN?

(LONDON.) (Reuter.) Moszkvai angol diplomáciai körök véleménye szerint a finn ellenállás máris ellentétet eredményezett a legfelsőbb vezetésében. Hangsúlyozzák, hogy Molotov, Vorosiloff és Potemkin a támadás azonnali megkezdése mellett, Kalinin és Kaganovics annak ellene volt, míg Sztalin feltétlen vér nélküli eredményt kívánt. A jelenlegi eredményre azonban egyikük sem számított komolyan és éppen azért, mert belkötvetkezett, annak a szovjet beléletében igen nagy kihatása lehet.

SVÉD ÖNKÉNTESÉK TOBORZÁSA

(STOCKHOLM.) (Havas.) A svéd önkéntesek toborzása egyre folyik. Tegnapig azoknak az ifjaknak a száma, akik a kormánytól Finnországba való távozásukat kérték, meghaladta az 1500-at. A svéd önkénteseket nagy adományokkal segítik. Eddig több, mint félmillió svédkorona gyűlt be az önkéntesek felszerelésére.

séges engedély megszerzésére nem járnak eredménnyel, a finn követség a diplomáciai kar dékánja, gróf Schulenburg német nagykövet útján fogja a szükséges lépéseket megtenni a nemzetközi jogszabályok értelmében.

MEGERŐSITIK AZ AALAND-SZIGETEKET

(HELSINKI.) (Rador.) A Havas jelentése szerint Finnország kinyilvánította azt az akaratát, hogy újlag megerősíti az Aaland-szigeteket. Ugy vélik, hogy jelen pillanatban nincs egyetlen olyan körülmény, amely megakadályozná ezt, mivel ennek a tervnek egyedüli ellenzője a Szovjet volt.

ASSZONYOK ÉS GYERMEKEK MENEKÜLŐ SEREGE

(BERN.) (Rador.) A finn hadsereg elszámolt ellenállása és a finn polgári hatóságok rendíthetetlen bátorsága rendkívüli mértékben felkeltette a Stockholmban és Helsinkiben tartózkodó külföldi újságírók figyelmét. A Züricher Zeitung stockholmi tudósítója drámai leírást ad azokról a körülményekről, amelyek között az asszonyok és gyermekek tízezrei voltak kénytelenek elhagyni állandó lakóhelyüket és északfelé menekülni. A lap tudósítója megjegyzi, hogy az északi államok lakossága eddig nem ismerte a tragikus népvándorlásnak ezt a nemét.

SVÉDORSZÁG A FINNEK MELLETT

(STOCKHOLM.) (Reuter.) A svéd közvélemény teljes egészében a finn ügy mellé szegődött. Ezt igazolja a lapok hangja és az a nap-nap után megismétlődő tüntetéssorozat, amely a finnek mellett megnyilvánul. A napilapok valamennyien nyilvános gyűjtést kezdtettek a finn védelem anyagi támogatására érdekében. Ennek eredményeképpen

tegnap estig 1.0001.872 korona gyűlt egybe, amelyet a stockholmi finn követségnek nyújtottak át. Az adakozók között szerepel a svéd királyi család is, amely 25.000 koronát ajánlott fel a finn Vörös Keresztnek. Megható — közli a Reuter — hogy a svéd családok milyen versengést indítottak meg a finn gyermekekért és menekültekért. Azok, akik a határokon átjöttek, már az első 24 órában teljes ellátást és meleg otthont találtak, ami feledtetni igyekeznek az elhagyott tűzhelyet.

SKANDINÁV MENEKÜLTEK STOCKHOLMBAN

(STOCKHOLM.) (Rador.) Az „Oscar 2” nevű hajó 250 finnországi menekülttel befutott a kikötőbe. A menekültek nagyrésze skandináv, angol, amerikai és magyar. Az utasok között van Erko volt finn külügyminiszter, akit hazája svédországi követévé nevezték ki.

AZ AALAND SZIGETEK SEMLEGESSÉGE

(HELSINKI.) (Rador.) Tanner finn külügyminiszter táviratot intézett Avenol népszövetségi főtitkárhoz, közölve, hogy Finnország védő jellegű intézkedéseket foganatosított az Aaland-szigetek semlegességének biztosítására, alkalmat helyezve el a szigetek körül.

OROSZ CSAPATÖSSZE-VONÁSOK PETSAMO KÖZELÉBEN

(OSLO.) (Rador.) A Sydvaranger című lap szerint az oroszok csapatokat vonnak össze Petsamo közelében. A lap tudni véli, hogy Alexandrovskból a hegyeken át Petsamo irányába orosz csapatokat küldtek. Ha ez a hír megfelel a valóságnak — állapítja meg a Havas — az oroszoknak nem lenne lehetőségük hátrvédjeikkel való összeköttetésük biztosítására. A finnek Salmijaarvitól északra erős védelmi vonalat állítottak fel és hangoztatják, hogy minden szükségeset el fognak követni, hogy kitartsanak állásaikban.

HIVATALOS FINN CÍFOLAT

(RIGÁ.) (Rador.) A Stefani helsinki tudósítója jelenti, hogy hivatalos finn körök megcáfolják azt a szovjet jelentést, amely szerint a finn kormány tagjai elhagyták volna Helsinki városát, ugyanezen körök szerint a kormány csak abban az esetben fogja a fővárost elhagyni, ha ezt esetleg romhalmazzá lövik. Kormánykörök kijelentik, hogy az Aaland-szigetek megerősítése Svédország tudtával történik. Eddigi jelentések szerint Karelia félszigeten a finnek 17.000 foglyot ejtettek. Ugyanez a jelentés közli, hogy a Petsamotól hetven mérföldre levő híres Petchenga kolostort szovjet csapatok felgyújtották.

EJTŐERNYŐS KATONÁK VÉGZETE

(STOCKHOLM.) (Rador.) A Havas ügynökség helsinki tudósítója jelenti, hogy a Finnország északi részén levő csapatok 300 ejtőernyős szovjet katonát körülvettek és megsemmisítettek. Finn repülőgépek felderítő utjuk alkalmával Murmanszkban 60 szovjet repülőgépet bombákkal összeromboltak.

A FINN HARCTÉRI HELYZET

(HELSINKI.) (Rador.) A lapok azt írják, hogy a vihar egész Szovjet repülőrajt pusztított el, az összes gépek a földre zuhantak. A Ladoga-tótól északnyugatra Salmi vidékén a finn csapatok jelentős sikereket arattak. Igen heves harc volt a környéken levő erdőségeken. A finn csapatok igen gyorsan mozogtak, jól ismerték a terepet és bár kisebb létszámban voltak, sikeres ellenállást fejtettek ki. Ennek a harcnak folyamán 1500 foglyot ejtettek. Karelia félszigeten a szovjet csapatok több kilométert haladtak előre. Az előnyomulás nagyon lassu ütemben folyik, minthogy a finnek mesterek a különféle csapdák és meglepetések előkészítésében. A vidék erdővel van borítva és a nehéz terep nem teszi lehetővé a szovjet csapatoknak, hogy számbeli fölényüket kihasználják. Ugyanakkor a tél, Finnország nagy szövetségesek leküzdhetetlen akadályokat gördít a szovjet csapatok előnyomulása elé és lehetővé teszi a finnek eredményes védekezését.

16 OROSZ HADOSZTÁLY

A LADOGA-TÓ KÖRNYÉKÉN (RIGÁ.) (Rador.) A Stefani biztos forrásból arról értesül, hogy a Szovjet a Ladoga-tó környékére 16 hadosztályt összpontosított, amelyek közül hat hadosztály Leningrád kerületi parancsnoksága alá tartozik.

FINN REPÜLŐK SIKEREI

(HELSINKI.) (Rador.) Petsamo közelében a Shamer-i vonalon állomásozó szovjet csapatokat finn repülők megtámadták és szétszórták. Ugyanakkor a finn léghárító tüzérség igen súlyos veszteségeket okozott azoknak a szovjet repülőgépeknek, amelyek az Imák környékén levő villamosműveket akarták bombákkal elpusztítani. A Saalmijaarba környékéről menekült finnek elmondották, hogy az ezen a környéken levő nickelbányákat nem rombolták szét, hanem azok továbbra is finn kezén vannak. A Karelia félszigeten működő szovjet csapatok létszáma 80.000 ember. Ez ellen a finnek 40.000 emberrel védekeznek.

A NICKELBÁNYÁK VÉDELME

(HELSINKI.) (Rador.) A finn főparancsnokság minden erőfeszítést megtesz Petsamo vidékének megvédésére. Megbízható jelentések szerint a város környékén 20.000 finn katonát vontak

össze. Ugyanitt igen erős erődítményvonalat is létesítettek, hasonlóképpen Salmijaarvi közelében, ahol a nickelbányák központja van és ahol döntő ütközetre számítanak. Jelen pillanatig 5000 szovjet katonát szállítottak partra Petsamo közelében és ugyancsak a petsamoi öbölben tartózkodik egy szovjet cirkáló és két torpedóromboló. Szovjet foglyok elmondották, hogy az itt állomásozó csapatok élelmiszerellátása igen nehéz, mivel egyetlen vasútvonal áll rendelkezésre, az élelmezés Murmanszkból történik, ami jelentős távolságra van. A délfinnországi városok: Helsinki és Wiipuri kiürítése befejeződött. A főváros teljesen üres. A hó 48 óra óta szakadatlanul hull és vastag lágy réteggel borítja be körülbelül 1 méter magasságban az ország területét. Elborítja az alattomos mocsarakat és így hatalmas csapdák várják a szovjet katonákat, amelyekből nincs menekvés. A hó alatt víz és posvány leskelődik, amelyből nincs kiút. A tavakat vékony jégréteg fedi, amelyen járni, közlekedni nem lehet. Ilyen körülmények között légi tevékenység sem lehetséges. Minden felszállás életveszéllyel jár és az ellenséges hadállások felderítése igen nehéz. A szárazföldi tevékenység hasonlóképpen igen nehéz. A Szovjet összes motoros egységei a szó szoros értelmében megbénultak. A Szovjet mindezek ellenére megkísérelte az előnyomulást, de a tankok néhány méter ut után kénytelenek voltak leállni. A szovjet csapatok nincsenek felszerelve sem síkkel, sem pedig hótalpakkal, ezzel szemben a finnek mesterei mindkét közlekedési eszköznek. Minden nagyobb arányú stratégiai tevékenység teljességgel lehetetlen és a szovjet csapatok megbénítva állanak állásaikban és nem tudják kihasználni óriási számbeli fölényüket. Ami az ejtőernyős osztagok tevékenységét illeti, az eddigi eredmények és a sikertelen leszállási kísérletek főképpen Petsamo környékén és az ország erdőkkel és tavakkal borított északi részén, igazolják a nyugati nagyhatalmak borulását ezel az új fegyvernemmel szemben. Jelen pillanatig a finn csapatok rendületlenül állnak vonalaikon. Az oroszok nem tudták áttörni ezt a vonalat, sem pedig oldaltámadásokkal nem tudtak

semmi sikert elérni. A finn katonák elkeseredetten harcolnak a Karelia földszoroson, Finnország Thermophylejében, a hatalmas tömegű orosz csapatok ellen. Annak ellenére, hogy a Szovjet a Leningrád környéki sűrű vasúthálózat segítségével nagyobb számú csapatokat tudott összehozni, a földszoros megakadályoz minden nagyobb arányú csapatmozdulatot. A finn katonák bebizonyították felsőbbbőségét egy a fegyverzet, mint a harc képesség és taktikai intelligencia tekintetében. A szovjet csapatoknak a Ladoga-tó partján történő előnyomulása egyedüli jelentős eredménye a szovjet taktikának. Itt az előnyomuló csapatokat a kronstadti erődítmény nehéz ágyúi támogatják. A tó északi részén 10—15 ezer emberre becsülik azoknak a szovjet csapatoknak a létszámát, amelyek hiába kísérelnek meg kiutat találni az uttalan erdők, mocsarak és csapdák utvesztőjéből. A Leningrád—Murmansk vasútvonal, amely egyedül tudja lehetővé tenni a szovjet csapatok utánpótlását, mintegy 100 kilométer hosszúságban párhuzamosan halad a finn határral. Az erődökben, automata fegyverekkel felszerelt, a terepet jól ismerő finn egységek figyelik az ellenséget. Villámgyorsan száguldanak sikkkel főhehár hóköpenyegükben és ilyen módon megfigyelésük teljességgel lehetetlen. A messzi északon az első szovjet támadások okozta meglepetések után a finnek megerősítették csapataikat. Birtokukban van a Petsamohoz vezető 520 kilométer hosszú új műút. A vihar megvédte ezt az utat az ellenséges légitámadásoktól és lehetővé tette, hogy a gépkocsik közlekedés zavartalanul történhessen. A finn erőitések ellenoffenzívába mentek át és sikerült visszavetniük a szovjet csapatokat, ha nem is az Északi Jegestengerig, de igen nagy távolságra. A szovjet csapatok visszavetése után erős ellenállási vonalat építettek ki és megerősítették az utat, amely egyedüli összekötő Petsamo és az ország belső része között. A környéken működő szovjet csapatok létszáma 5—6 ezer emberre tehető. Több egység megkísérelte az ezen a környéken levő hegyek megmászását, de sikertelenül. A csapatok élelmiszer- és lőszerellátása igen nehéz.

Pius pápa karácsonyi fegyverszünetet ajánl

(STOCKHOLM.) (Dunaposta.) Svéd lapjelentések szerint XII. Pius pápa kezdeményező lépést akar tenni, hogy a hadviselő felek kössenek karácsonyi fegyverszünetet. A fegyverszünet karácsony estétől újév napjáig bezárólag tartana. A hírt a Vatikánvárosban nem cáfolták meg.

CHAMBERLAIN A FINN—OROSZ KÉRDÉSÉRŐL

(LONDON.) (Reuter.) Chamberlain miniszterelnök az alsóház tegnapi ülésén a finn—orosz kérdéssel kapcsolatosan kijelentette, hogy Nagybritánia egyetlen lépéssel sem készítette elő a finn ellenállást és így az a feltevés, hogy Anglia közvetlen, vagy közvetett okozója lenne a jelenlegi helyzetnek, teljesen légből kapott. Ezt különben az a tény is igazolja, hogy az orosz támadás híre a Foreign Office váraklanul érte. A finn kormány — fejezte be nyilatkozatát a miniszterelnök — teljesen önszántából határozta el magát a

legvégső ellenállásra és ez az angol nép teljes csodálatát és elismerését eredményezte. A nyilatkozat megtétele alkalmából az alsóház sokáig tüntetett Finnország mellett.

CORDELL HULL NYILATKOZATA

(WASHINGTON.) (Rador.) Cordell Hull külügyminiszter beszéd keretében ismertette azokat a feltételeket, amelyek mellett az amerikai kontinens ellenállhat gazdasági szempontból az európai viszályokozta nehézségeknek. A jövő legnehezebb kérdése — mondotta Hull — az emberiségnek a nemzetközi rend, a jogtisztélet, a gazdasági biztonság keretében való ujjaépítése lesz, ami lehetetlenné tegye a káosz és anarchia megismétlődését, amint az az utolsó években történt. E probléma megoldásában az Egyesült Államok befolyása döntő lehet.

PETSAMOT FELADTÁK ÉS FELGYUJTOTTÁK A FINNEK

(RIGÁ.) (Dunaposta.) Petsamo kör-

nyékére az oroszok 10 ezer főnyi katonaságot szállítottak. A finnek is nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy Finnországnak ez az egyetlen Jegestengeren levő kikötője ne kerüljön orosz kézre. Az oroszok a finnek által hátrahagyott falvak templomait felgyújtották. Így felgyújtották a híres petchengoi templomot is, amely leégett.

(HELSINKI.) (Rador.) Petsamot, amelyet a korábbi jelentések szerint a finnek visszafoglaltak az oroszoktól, a finn csapatok újlag feladták és a várost felgyújtották. Lángokban áll a norvég határon levő Sarmijaarvi finn helység.

ÖSSZEÜLNEK AZ OSLO-ÁLLAMOK KÜLÜGYMINISZTEREI

(OSLO.) (Rador.) A norvég távirati iroda hivatalosan jelenti, hogy Koht norvég miniszterelnök meghívására december 7-én Osloba érkezik Svédország és Dánia külügyminisztere. A megtartandó értekezleten napirendre kerülnek azok a kérdések, amelyek a Népszövetség következő ülészakán fognak szerepelni.

MEGÉRKEZETT BERLINBE

AZ ÚJ JAPÁN NAGYKÖVET (BERLIN.) (DNB.) Kuusu, az ujonnan kinevezett berlini japán nagykövet tegnap a német fővárosba érkezett. A diplomatát Meissner miniszter fogadta ünnepélyesen.

AZ ANGOL KIRÁLY A NYUGATI HADSZÍNTÉREN

(PÁRIS.) (Rador-Reuter.) VI. György király látogatást tett a fronton levő angol expedíciós hadseregnél. Az uralkodó olyan páncélaútóban utazott, amit úgy álcáztak, hogy levegőből nem volt látható. Kiséretében voltak Gort tábornok és a gloucesteri herceg. Az uralkodó megtekintett egy angol repülőteret és a testőrezred egyik századkonyháján ebédel. A király a délután folyamán megtekintette az angol csapatok által megszállt lövészárkokokat, csapdákat és tankelhárító akadályokat, valamint különböző acélépítményeket.

GDYNIA — NÉMET HADIKIKÖTŐ

(BERLIN.) (Rador.) A hivatalos lap közli Hitlerer rendeletét, amely Gottenhafen (Gdingen-Gdynia) kikötőjét hadikikötővé nyilvánítja.

NINCSENEK ELLENTÉTEK A NÉMET HADVEZETŐSÉG KEBELÉBEN

(BERLIN.) (Rador.) A DNB jelenti a következőket: Egyes külföldi lapok azt közölték, hogy a Harmadik Birodalom katonai vezetősége között nézeteltérések keletkeztek volna és hogy a katonai, valamint a politikai vezetők között ellentétes álláspont alakult volna ki. Illetékes német körökben megállapítják, hogy ezek a külföldi lapjelentések csak arra voltak alkalmasak, hogy jól elmulassanak rajtuk a német hadsereg tisztjei. A Rajnára túl élők részére csak jámbor álmok az, hogy a Gestapo és a német hadsereg között ellentétek volnának. A Rajnára túl lakóknak nem kell aggódniuk a német tábornokok hűségét tekintetében. Teljesen szükségtelen, hogy vissza utasítsuk és megcáfoljuk azokat a híreket, mintha a Harmadik Birodalom különböző fegyvernemeinek katonai vezetői és a politikai vezetőség között nézeteltérés lenne. A francia és angol propaganda az ilyen hírek terjesztésében egységes. Az 1933. évben állandóan megkísérelték annak hitesztelését, hogy a Harmadik Birodalom erkölcsi szempontból gyenge. Közvetve ez a propaganda is egyik oka volt a háború kitörésének. Ezzel a propagandával ösztönözték Lengyelországot, hogy támadja a Harmadik Birodalom. Ennek a tévhitnek volt az eredménye a továbbiakban az is, hogy az angol kormány feltételezhette, miszerint kiszélesítheti a háborút Németország ellen.

(BERLIN.) (Rador.) A DNB német távirati iroda a leghatározottabban megcáfolja az angol tengerészeti admirálisnak a német buvárhajók elsüllyesztéséről szóló híret. Egyetlen német tengeralattjárót sem rongált meg sem a Grimsby angol halászhajó, sem pedig a Bastymex angol hadihajó.

FIGYELEM! **BETTE DAVIS** **FIGYELEM!**
PREMIER A CAPITOLBAN
 Ma, szerdán este fél 10 órakor lesz ünnepi bemutatója a
„Vén leány”
 című BETTE DAVIS világfilmjének. Csodálatos rendezés. Feledhetetlen élmény.

Vasváry Aladár, Brassó új főesperes-plébánosának székfoglalója

A brassói róm. kat. egyházközség új munkatervezete

(BRASOV-BRASSÓ.) Tegnap székfoglaló beszámoltunk arról a bensőséges, lélekemelő ünnepségről, amelynek keretében Vasváry Aladár, Brassó új főesperes plébánosát tisztségébe beiktatták. Az alábbiakban ismertetjük azt a magasszintű székfoglalót, amelyet az egyházközség disztingválásán Papp Péter gondnok megnyitójára és Debreczy Bélának az egyházközség nevében elmondott üdvözlése után az új főesperes plébános mondott el.

A főesperes székfoglalója

Brassó város 45. róm. kat. plébánosa, barcasági dékán, sepsimiklósvári főesperes székfoglalójában tisztelettel és hálatelt szívvel emlékezett meg nagy nevű elődeiről: a templomot újjáépítő Lamasch Józsefről, a főgimnázium alapítóját megvető Kovács Antaltól, Meizel apátról, az ideális és gyakorlati, nagy szervező lelkipásztorról és Péter Antaltól, közvetlen elődéről.

Programját a neves elődök megkezdett munkájának folytatásában, tovább építésében jelölte meg s azt a megnövekedett, népes egyházközség szükséglete szerint — Krisztus öt vérző sebéhez hasonlítva — öt pontban foglalta össze. Ez az öt szükséglet: a hitélet elmélyítése, az egyesületi élet kiépítése és leegyszerűsítése, új iskolák felállítása, a szegénygondozás intézményes megszervezése és végül a szórványban élő hívek fokozottabb mértékben való gondozása és ellátása.

A hitélet központja a templom — Én lelkipásztor vagyok — mondotta Vasváry főesperes —, aki a rábízott halhatatlan lélekért felelős. Csodálkozunk-e tehát azon, ha legfőbb szükségletnek és legfontosabb feladatunknak tartom a lelkek ápolását, a hitélet fejlesztését és növelését? Erős hit és komoly vallásosság az egyházközségi élet termőtalaja, de a lelkek üdvösségének forrása és záloga is. A hit sohasem lehet elég erős és a vallásosság sohasem lehet eléggé mély... Mit akarok tenni ezen eminens szükséglet kielégítésére? A hitélet központja a templom. Vonzóvá akarom tenni templomunkat és istentiszteleteinket s e templomban segédlelkéseimmel együtt minden időben szolgálatára akarok állani mindenkinnek, hogy alkalma és igénye legyen minden hívemnek itt a templomban egymással és Istennel lélekben egyesülni, innen az élet küzdelméhez erőt meríteni, itt igazi örömet, vigasztalást és üdvösséget keresni és találni: igénye legyen ez minden hívemnek, még azoknak is, akiket eddig a templomon kívüli vallásosság is kielégített... Továbbá minden erőmmel azon leszek, hogy mielőbb kápolna épüljön azon híveim lelki szükségletének kielégítésére, akik templomunktól a legtávolabb laknak.

— Az egyesületi élet kiépítését a férfiak szervezett, egységes táborába tömörítésén a nagyszámú iparos- és munkáslányokról történő gondoskodáson, székely legények beszerzésén keresztül, szóval a kat. társadalom minden rétegeinek bevonásával nem új egyesületek létesítésével, hanem fentieknek az egyházközség már meglévő egyesületébe való beosztásával szándékszik elérni.

— Új iskolák felállítása szintén egyik fontos szükséglet, mert több, mint 800 kat. gyermek kénytelen nem katolikus iskolába járni, ahol ugyan szintén jó nevelésben és tanításban részesülnek — amiért legnagyobb hálat érdemelnek ezen iskolák fentartói, — de „gyermekünknek az édesanya keblén: hitvallásos, kat. iskoláinkban van a helyük...” — a főesperes szavai szerint. — Mindent el fogok követni azért, hogy már a jövő év tavaszán lehetővé tegyem a bolonyai iskola alapköve. Negyedik szükséglet; a szegénygon-

dozás intézményes megszervezésével enyhíthető. A buzgó elődök által létesített „szegényalap” célszerű és hasznos nevelése, gyümölcsözőtése mellett a megfelelő összeg lelkiismeretes és helyes odajuttatása, állandó jellegű napközi otthon létesítése a legszegényebb munkás-negyed gyermekei számára volnának nagyvonalúan ezen a téren a teendők.

Igen nagy feladat a Brassó körül fekvő nagyszámú filia és szórvány lelkipásztorok és ellátása. Botfalva, Hidvég, Konkordia-telep, Prázmál gyárainak alkalmazottai mellett a zernesti plébánia s annak filiája Rozsnyó és Törösvár ellátása és felelőssége nehezedik a brassói plébániára a helyi teendőkön kívül. Ez a hatalmas munkakör megkívánja egy újabb segédlelkész állásnak szervezését, amelynek érdekében már felterjesztéssel élt a főesperes.

— Ime ezek egyházközségünk sebei, legsürgősebb szükségletei — fejezte be székfoglalóját Vasváry főesperes —, melyeknek orvoslása mindnyájunk közös, szent érdeke s mellyel felelősek

Újabb megegyezés a kolozsvári kereskedelmi alkalmazottak bérmozgalmában ügyében

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A kolozsvári kereskedelmi alkalmazottak bérmozgalmának közvetítő tárgyalásai befejeződéshez közelednek a munkaügyi vezérfelügyelőségben. Tarnoveanu Bazil munkaügyi felügyelő tegnap az üveg és porcellán, férfi és nő konfekció, valamint kötött, szövött, rövid, sport és bazáraru szakmában közvetített eredményesen.

A fenti szakmák alkalmazottai az egyezség értelmében 10—20 százalékos béremelést kaptak az októberi hivatalos ártáblázat alapján.

gyermekünknek, a jövő nemzedéknek, de a megtartó, mindenható Istennek is... Erzem a reám nehezedő s a szükségletek követelte feladatokat súlyát — s ezért, amikor megköszönöm szeretetteljes üdvözlésüket a belém helyezett bizalmat — kérem se gitségüket és támogatásukat terveim megvalósításához. Mindannyiuk támogatását, a választmányét, az Egyház tanács és minden hívem segítségét. Szolgáljuk együtt, harmonikus munkával Isten ügyét, egyházközségünk érdekeit.

Jól tudom, hogy ennek az együttes munkának alapfeltétele a kölcsönös bizalom, megértés és főképp: a belső béke. Azért a szentmise egyik legszébb imájával fejezem be székfoglalómat s ezzel az imával akarom mindennap kéri Isten: „Ur Jézus Krisztus, ki azt mondtad apostolaidnak: „Békességet hagyok nektek, az én békémet adom nektek”, ne tekintsd az én vétkeimet, hanem egyházad hitét és ezt akarod szerint kibékíteni és egyesíteni méltóztassál. Ki élsz és uralkodol mindörökkön, örökké”.

Márton Áron püspök üdvözlése A hatalmas jétszettel fogadott székfoglalót követően dr. Boga kanonok indítványára a diszközgyűlés táviratilag üdvözölte az erdélyi róm. kat. katolikus közszeretben álló püspökét: Márton Áront.

(B. G.)

a tárgyalások, amelyek eddig minden vonalon az alkalmazottak győzelmével végződtek.

A magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak szervezete ezzel nem fejezi be tagjai gazdasági helyzetének feljavítása érdekében megkezdett mozgalmát. A szervezet vezetősége a hét folyamán bejelenti az összes gyári és üzemi tisztviselők nevében a bérvisszafizetést a munkaügyi vezérfelügyelőséghez, amely előreláthatólag a jövő hét folyamán szakmánként tűzi ki tárgyalásra az alkalmazottak kérésének tárgyalását.

Az Ufarom vegyészeti gyár tisztviselőinek bérmozgalmát a magánalkalmazotti szervezet már bejelentette a munkaügyi vezérfelügyelőségnek, mely még a hét folyamán tárgyalásra hívja meg a feleket a vitás kérdés rendezésére.

A szövetkezetek küldöttsége a földművelésügyi miniszternél. Ionescu-Sisesti földművelésügyi miniszter tegnap a szövetkezetek küldöttségét fogadta és a következő kérdésekről tárgyalt vele: 1. Az olyan megyéknek tavaszi vetőmaggal való ellátása, amelyek öszszel nem tudták kiegészíteni a buzával bevett termőföldeket és 2. a textilnövények termelése növelésének kérdése, valamint ezek iparosításának módozatai.

A kereskedelmi és iparkamarák közreműködése az áruüzéreked megfékezésében. A nemzetgazdasági minisztérium átirata értelmében az ipar- és kereskedelmi kamarák szövetsége felhívta az összes kamarákat, hogy hívják össze időközi tanácsaikat ama erkölcsi kötelességük tudomásulvétele érdekében, hogy közreműködjenek a tiltott üzérkedés megfékezésében és elfojtása érdekében. A kamarák indítványokat fognak tenni a szállítás behozatal és beszerzés megkönnyítésére, végül pedig összeírják az árukészleteket s főleg a törvény által szigorúan büntetett halmozott rejtégetést.

Változások a Banca de Credit Român pénzügyintézet igazgatótanácsában. Bucurestiből jelenti a Rador: A Banca de Credit Român pénzügyintézet igazgatótanácsa elfogadta Kaufmann Oszkár volt vezérigazgató lemondását, aki végleg megvált a banktól. Elfogadták Halfon és Gouin igazgatótagok lemondását is. A bank igazgatótanácsában megüresedett helyekre Boerescu Mihályt, dr. Moldovan Victort és G. G. Ioanț választották be.

Nagy árcsök a gyarmatáru piacán. Bucurestiből jelenti a Rador: A gyarmatáruk, nevezetesen a kávé és a kakaó ára tegnap 10 százalékos esést mutatott. A Rió kávé kilója 250 lejről 230-ra, a bors ára 130 lejről 110 lejre, a tea 700 lejről 500 lejre, a kakaóba pedig 190 lejről 170 lejre ocsúd.

Adományok. Köszönettel nyugtázzuk Szent Antal nevében Orosz Péternek 30 és tudóbeteg fiának szintén 30 lej adományt.

A londoni rádió ünnepi műsora a magyar kormányzó névnapja alkalmából. Londonból jelenti a Dunapost: Horthy Miklós magyar kormányzó névnapja alkalmából a londoni rádió kedden este külön ünnepi műsort adott. A műsor keretében Kerl angol admirális, aki két éven át volt az angol hajóhad legfőbb parancsnoka, méltatta a magyar kormányzó érdemeit és egyéniségét.

SZOVJET REPÜLŐK BOMBÁLTÁK AZ OLIMPIAI STADIONT. Helsinki-ből jelenti: A finn lapok legutóbbi számaikban megrázó tudósításokban számolnak be arról a bombamaserejű támadásról, melyet a szovjet repülőraj intézett az olimpiai stadion ellen. A bombák csaknem teljesen elpusztították az olimpiai stadiont, amelyet a finn nemzet óriási költséggel és lelkesedéssel épített. Ez a sajnálatos esemény véglegesen megpecsételte az 1940. évi olimpia sorsát.

KARÁCSONYI SPORTVONAT BUDAPESTRE Utlevél nélkül!

Az utazáson mindenki részt vehet. Beiratkozáshoz csak egy személyazonossági igazolvány szükséges.

A KÜLVONAT CLUJRÓL DECEMBER 26-ÁN reggel 10.15-kor indul, Budapest Nyugatra érkezik aznap 23 órakor. Budapestről visszaindul január 2-án reggel 6.30, Clujra érkezik 20.45 órakor.

AZ UTAZÁS ÁRA 2150 LEI személyenként, oda-vissza, számított III. oszt. vagonokban. Gyermeknek 10 évig 1350 lej.

ÉTKEZŐKOCISIT is csatolunk a karácsonyi sportvonathoz. A budapesti szálloda és ellátás költségei lejjel fizethetők:

BEIRATKOZÁSNÁL SZÜKSÉGES SZEMÉLY ADATOK:

1. Az utas neve, 2. foglalkozása, 3. lakcíme, 4. születésének helye és éve, 5. személyazonossági igazolványának száma, 6. hol fog megszállni Magyarországon (város, ucca és ki-nél), 7. Ki fog-e szállani Csabán, Mezőturon, Szolnokon, Cegléden, vagy Pestig megy, 8. és ki kell fizetni a teljes részvételi díjat. VIDÉKIEK: fenti adatokat levélben is közölhetik, a pénzt pedig postautalványon küldhetik be.

Beiratkozási határidő: December 16-án estig.

Kizárólagos beiratkozási helyek:

Wagons Lits / Cook // ECONOMIA

Menetjegyiroda,
Cluj, P. Unirii 18.

Menetjegyiroda,
Cluj, P. Unirii 23.

P. E.
PAYENSAZ
ARANY
URAI

(76.)

Amilyen mértékben közeledett a hajó hazájukhoz, olyan mértékben nőtt izgalmuk is. Szívdobogva lesték, hogy a német part felbukkanjon végre szemük előtt. Ott állottak a fedélzeten egymást átölve és szótlanul bámultak bele az őszi napfényben sütőkéző tengerbe.

Szerettek volna hangosan felujjongani örömlükben, mikor megpillantották a kikötőt és a part mentén csendesen ringó hajóvárost, a sokféle lobogóval.

Egymáshoz simulva, siető lépésekkel igyekeztek végig a hajóhídon és emberáradatban. Ajkuk mosolygott, szemük ragyogott, szívük gyorsabban dobogott. Csakugy szívták magukba a német szót, a rég nem hallott, kedves nyelvet, amelyen ifjúságuk, diákszerelmük, multjuknak ezer drága, régi kapcsolata szól hozzájuk.

Aztán rohanva száguldott velük a vonat Berlin felé. Milyen boldogság volt köszönteni a rég nem látott, ismerős állomásokat, nézni az otthoni fák lombját, mezők zöldjét, az őszi színes virágait.

Milyen gyönyörűség volt kézenfogva vagy egymásbakarolva végigkalandozni a régi helyeket, ahol gyermekszerelemnek annyi vágya, sóvárgása, reménye nyílt. Megkeresték a Zooban a padot, ahol legtöbbször ültek, elementek az egyszerű, szegényes kis cukrászdákba, vendéglőkbe, ahol hajdan vasárnap estéket töltöttek.

Nem akartak találkozni senkivel sem addig, míg minden emléküket fel nem ujtották véges-végig, a jókat és rosszakat egyaránt. Harry hevesebben szoritotta magához felesége karját, mikor azon a helyen jártak, ahol Hilda kiugrott a kocsiból és felháborodva menekült gyávasága elől.

— Milyen kegyetlen gazember voltam — csodálkodzik Harry — nem is tudom, vajon én voltam-e igazán?

— A pénz, a pénz első mámore beszélt belőled — mondta Hilda és bár mosolyogni igyekezett, mégis borzongás járta át a szörnyű emlékek színhegyét és sürgetve huzta Harryt tovább.

— Menjünk innen. Keressünk kedvesebb helyeket.

— Vajjon szivedből megbocsátottál? — aggodalmaskodott Harry — soha nem éreztem keserűséget irántam azért a galádságért?

— Melletted volnék-e, ha a keserűségnek csak az árnyéka is maradt volna bennem? — Ismertelek, tudtam, hogy mi lakik benned és tudtam, hogy a legerősebb mámor is elszáll egyszer.

Mikor eléggé beteltek Berlinek, zárandokutjukkal a multban, meglátogatták Klingert, aki sugárzó arccal fogadta őket.

— Sejtettem, hogy jönni fognak, bár titokban tartották, úgy látszik számították rá, hogy a meglepetésnek mindenki kétszeresen örül. Derék dolog, hogy átsétáltak az óceánon, hogy itt le gyenek az emlékezetes évfordulón.

Már alig várom, hogy beszámoljon tapasztalatairól és élményeiről, Harry barátom.

— Kissé megtépett lobogóval jöttem — mondta Harry és hangján némi elfogultság rezgett — de a fő, hogy nem jöttem szegyenkezve, lobogó nélkül... Persze a nagy reményések, amelyekkel harcra indultam, ottveszték a küzdőtéren, szerény, de annál megbízhatóbb valóság lépett a nagy reményések nyomába.

— Idővel rájövünk mindannyian, hogy ez a legmegbecsülhetetlenebb érték az életben, az áldott, biztos mindennaposság...

(Folytatása következik.)

TESTEDZÉS

Törökországi portyára megy a román labdarugóválogatott

(BUKAREST.) A román labdarugószövetség a válogatott csapat téli portyáját készíti elő. A portya körvonalai nagy vonásokban már kialakultak. A román labdarugóválogatott december 16-án, 17-én és 20-án Törökországban játszik három

mérkőzést, a további portyaműsor most van kialakulás alatt. A román játékosok a tervek szerint december 14-én utaznak el a portyára. A játékosok kijelölését még ennek a hétnek végén megejtí Virgil Eco nomu szövetségi kapitány.

Bodola és Auer az őszi dugókirályok a román nemzeti bajnokságban. Bukarestből jelentik: A román nemzeti bajnokság őszi fordulójában Bodola és Auer 10-10 góllal megnyerték a dugólövőbajnokságot. A további sorrend a következő: 9 gólos: Bogdan (Rapid), Jordache (Venus), Kovács (Unirea Tricolor), 7 gólos: Ghică Popescu (Sp. Studentesc), 6 gólos: Constantinescu-Grecu (Sp. Studentesc), Batrin (AMTE), Marksteiner (Ripensia), 5 gólos: Barátky (Rapid), Cucula (Gloria CFR), Lukács (Carpați), 4 gólos: Reuter (TMAC), Sonny (Juventus), König (UDR), Petea (Venus), Szőke (Carpați), Haas (Ripensia), Praszler (Juventus), Cocuban II. (Victoria.)

Vasárnap: Bukarest—Temesvár városközi labdarugómérkőzés. Bukarestből jelentik: A kedvező idő lehetővé teszi, hogy az őszi labdarugóbajnokság befejezése után is folytassák a futballmérkőzéseket. Így vasárnap Bukarestben Temesvár labdarugóválogatottjának vendégjátékát készílik elő. Bukarest csapatát a Rapid, Sp. Studentesc és Venus, a temesvári válogatottat pedig a Ripensia és TMAC együtteséből állítják össze. A két város válogatottainak találkozáját nagy érdeklődés előzi meg.

16.500 lej a bajnoksapat legyőzéséért. Bukarestből jelentik: A Sportul Studentesc játékosai fejéenként 1500 lejt, tehát összesen 16.500 lejt kaptak az országos bajnok Venus elleni vasárnapi győzelméért.

94.000 lej bevétele volt vasárnap a Sp. Studentesc—Venus nemzet: bajnoki mérkőzésnek Bukarestben. Érdekes, hogy ugyancsak vasárnap délelőtt rendezett Rapid—Juventus mérkőzés bevétele csak 98.000 lejt volt.

Nagyváradon szerepelnek vasárnap a KKASE ökölvívói. A KKASE kitűnő ökölvívócsapata a Málkai meghívására vasárnap Nagyváradra utazik, ahol részt vesz a váradai egyesület versenyén. A kolozsvári ökölvívócsapat 7 versenyzővel vesz részt a versenyen.

A Continental Vaskereskedelmi Rt. és a polgármesteri hivatal vitája a városi bérértékilleték kérdésében

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Jogászok és az érdekelt vállalatok körében nagy figyelemmel kísérik azt az elvi jelentőségű felebvezést, amelyet a Continental Vaskereskedelmi Rt. kolozsvári igazgatósága adott be a városi bérérték-illeték kivétele miatt. Általános megítélés szerint a Continental ezzel a felebvezéssel igen jó szolgálatot tett a kolozsvári szabadraktáraknak és ezek bérlőinek, mert a bíróság döntése más hasonló esetekben is precedensül szolgálhat.

A Continental már évek óta bérben tartja a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank közraktárának egy részét, ahol azokat az árukat raktározza le, amelyeket Erdély különböző részeibe szállít. A kolozsvári városi adóhivatal ama bérösszeg után, amelyet a Continental a közraktárnak fizet, minden évben kirótt a 10 százalékos bérérték-illetéket. A kiróvás ellen a Continental mindannyiszor felebvezett és a bíróság a Continental érvelését elfogadva, kimondotta, hogy

ez a városi illeték csak azok után az üzlethelyiségek és raktárak után fizetendő, amelyekben kereskedelmi ügyleteket kötnek.

Mivel pedig a Continental által bérelt közraktárban kereskedelmi tevékenységet nem folytatnak, a bérérték-illeték erre nem is kötelező. Az idei évben újból kirótták a Continentalra ezt az illetéket. Az ez ellen beadott feleb-

Tizenöt játékosal megy a Bukaresti Rapid jugoszláviai portyájára. Bukarestből jelentik: A Rapid labdarugócsapata ma este utazik el jugoszláviai portyájára. A román NB őszi bajnoka 15 játékosal megy Zágrába, ahol 2 mérkőzést játszik.

Mäki — örvetető! Helsinkiből jelentik: A finn—orosz háború fegyverbe szőlította a finn sportembereket is, akik közül Mäki, a világhírű középtávúfutó is bevo-nult ezredéhez, ahol mint örvetező az első vonalokban harcol Finnország függetlenségéért.

Bartali a világ legjobb kerékpárversenyzője. Milánóból jelentik: A Gazetta dello Sport című lap összeállította a világ legjobb kerékpárversenyzőinek rangsorát. Ez a következő: 1. Bartali olasz, 2. Sylvère Maes belga, 3. Valetti olasz, 4. Kint belga, 5. Zimmermann svájci, 6. Achanband francia.

Németország—Dánia 12:4. Berlinből jelentik: A Deutscherhalleban rendezték meg a két ország amatőr ökölvívóinak mérkőzését, amelyet a németek fölényesen nyertek meg.

— **Bay Gizolamo, Cal. Moților 8. sz.** alatt megkezdte vívó és torna oktatását. Gyermekeknek, hölgyeknek, férfiaknak vívó-oktatás, csoportokban is kezd, szerda, péntek 5-től fél 10-ig.

Társaság

() **Műkedvelő előadás a katolikus gimnáziumban.** Az Orpheus műkedvelő társaság már több alkalommal nagy sikerrel szereplő gárdája vasárnap este 9 órai kezdettel műkedvelő előadást rendez. Az előadás Möriz Zsigmond átütő sikert aratott „Buzakalász” című 3 felvonásos vígjátékát mutatják be. A vígjáték rendezője ez alkalommal Lichtenstein József, aki a műkedvelő gárda legjobb szereplőivel készült. Az előadás tisztá jövedelmét a jö-zseffelvi tüztárosutak felszerelésére fordítják.

() **Az Erdélyi Kárpát Egyesület központi turista szakosztálya kedvező hóviszonyok esetén december 10-én autós si-kirándulást rendez Kisbánya havasra.** Indulás vasárnap reggel fél 7 órakor a főtérről. Jelentkezni lehet az egyesület Str. Memorandului 2. szám, I. emelet 23. sz. ajtó, helyiségében a hivatalos órák alatt, péntek este 8 óráig.

() **Irodalmi estély.** A román kat. Női Misszió helyi szervezete gróf Bethlen György-né elnöknő vezetése alatt nagyrészt kulturumkát teljesít s a multévi nagyszerű Petőfi-estély után ez évben Arany János szellemének hódolva, december 10-én, vasárnap délután 5 órakor a román kat. gimnázium nagyteremében (Kogălniceanu 2.) irodalmi estélyt rendez. Az estély tárgya: Arany János költeményei a dalköltészetben, vetített képekkel. Arany János költészetéről felolvas Rácz József tanár, a zenei vonatkozásokat ismerteti Csipkés Lina tanárnő. A képeket színezte Tóth István tanár. Az estélyen énekel Moldovám Melinda, Incze Gabriella, Incze Margit, Kuti József, Nemes Károly, a Török-évi dalkör, Kárpáti Emil karnagy vezetésével, a zongora kíséretet ellátja S. Hermann Katica és Gajzágó Anna. Szavalt: Nemes Károly. Az értékes kulturális eseményre szeretettel hívja meg a zenét kedvelő közönséget a Női Misszió szervezet vezetősége.

() **Az Erdélyi Kárpát Egyesület hírei.** Az EKE központi propaganda szakosztálya abból a célból, hogy a tagok közötti barátságot elmélyítse s az EKE barátainak alkalmat adjon a tagokkal való megismerkedésre, a második EKE társasvacsorát december 9-én, szombaton este fél 9 órakor tartja a Magyar Kaszinó külön termaiban (Piața Unirii Bánffy-palota, I. emelet), melyre a tagokat s az EKE barátait szeretettel meghívja és elvárja az egyesület. Jelentkezés: EKE, Str. Memorandului 2. szám, 23. ajtó alatti helyiségben.

Rádió

CSÜTÖRTÖK, december 7.

Bucaresti. 7: Reggeli műsor. 12: Pontos időjelzés, vizállásjelentés. 13. Déli zene. — 13.40: Lemezek. Hírek. 19.17: Lemezek. — 19.55: Hírek. 20.20: Munteanu tenor hangversenye. 20.45: Hírek. 21.15: Filharmonikusok, a szünetben hírek. 23.10: Lemezek. 23.45: Hírek, majd hírek magyar nyelven, könnyű zene.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek. étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. — 13.10: Zenekar. 13.40: Hírek. 14: Szalonzene. 15.30: Hírek. 17.15: Előadás. 18.15: Gazdatanfolyam. 20.15: Hírek. 18.45: Dalok. 19.15: Hangfelvétel. 19.45: Tuvószene. 20.15: Hírek. 20.25: Csevegés. 20.40: Tarka zenés est. 23.05: Hegedű. 23.40: Táncczene. 24: Hírek. 24.25: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Megskalpolt az áttételi tengely a molnár kisleányai

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A kolozsvári törvényszék negyedik tanácsa tegnap tüzte ki a tárgyalást annak a súlyos szerencsétlenségnek ügyében, amely néhány héttel ezelőtt az egyik bánffyhyunyadi malomban történt. A kártérítési keresetet dr. Felkete György ügyvéd adta be, aki ebben részletesen ismerteti a per előzményeit. A Havas Emanoel-déle bánffyhyunyadi malomban egy áttételi, ugynevezett transmisiós tengely forgott az épület külső falán meglehetősen alacsonyan. A tengely alatt egy medencébe vezető lépcsőjárat kezdődött, amelynek a felső foka alig 60—70 centiméterre volt a sebeseen forgó tengelytől. Hirsch Emília, Hirsch Mór molnár leánya a lépcsőn játszódott. Amikor a lépcső legfelső fokára lépett, a transmisiós tengely elkapta a leánya haját, majd pedig pillanatok alatt ledobta a gyermek egész fejét.

Hirsch Emíliát rendkívül súlyos állapotban szállították be a bánffyhyunyadi kórházba és az életnek ugyan sikertült őt megmenteni, de az új fejben hajt többé nem fog nőni. Először Hirsch Mór, a leánya apja pert indított a kolozsvári törvényszékkel szemben a malomtulajdonos ellen, akit felelősé teszi amiért a tengelyt nem látták el a törvényben előírt biztonsági berendezéssel és a gyermek egész életére tartózkodási költségéért 600.000 lejt kártérítést követel.

A kolozsvári törvényszék negyedik tanácsa tegnap tüzte ki a súlyos szerencsétlenség ügyében a főtárgyalást, amelyet 1940. január 17-én tartanak meg.

Gyulay J. Károly:

Thorma János emlékezete

(BAIA-MARE-NAGYBÁNYA.) Két esztendő telt el azóta, amióta közöltük azt a gyászos hírt, hogy csopaki Thorma János, az erdélyi festőművészet legnagyobb tehetsége hatvanhétéves korában hosszas és kínos betegség után elköltözött az élők sorából. 1937. december 5-én hunyta le örökre szemét a Nagy Mester, de a két év elmúltával sem tudta elvesztése tudatát lecsökkenteni bennünk, halála valóban nagy csapást jelentett az erdélyi magyar életben s a közélet általánosan gyászolja azóta is a nagy magyar festőművészet, legbensőbbben azonban a magyar képirodalom. Disztelen, egyszerű és sivár sirhantja mellett lebegnek az ő szent hagyományai, multjának nagy emléke.

Nem irunk nekrológot, nem akarjuk mi felfedezni, ki volt s mit tett Thorma János, csak eltűnődünk kicsit a multak emlékein. Ma, amikor az idő homokóráján szédítő gyorsasággal s az események erőlködésében a legnagyobb dekadenciával vivja önmagával szörnyű harcát Európa... kezeletünkbe idézzük a nagy halott munkásságát s halálának második évfordulóján elismeréssel adózunk maradványok alkotáinak. A Nagy Mester művészi technikája példátlanul pontosan bevált, melyben a kitűzött határon belül nem voltak tévedések, nem voltak küzködő nemsikerülések. Esetjéből könnyedén odavetetten folyt a szín s ha úgy akarta meglepő volt a rajz hű hasonlatossága is. Egyforma sikerültséggel tudott kidolgozni, vagy vázlatosan kihagyni. Száguldó gyorsasággal tudta témáit vászonra rögzíteni és előadásainak nagy könnyedségével, fölényes biztonságával mindenkin teltett. A szó legteljesebb értelmében véve, „Nagy Mester” volt.

A nagybányai temetőben levő sírja — amelyre a gyászos évfordulón a Mester iránti kegyeletünk jeléül pár száz virágot tettünk — bizony még ma is csak egy egyszerű, disztelen sirhant, melynek látása szomorúsággal tölti be szívlünket.

Sirhantja mellett is, mint azt nap-nap után szoktuk, magunk elé idéztük szép alakját a még 25 éves korában teljesen megfehéredett hajával, egyenes tartásával, mely az egészség és erő eleven szobra-ként hatott. Akiről annyit beszélnek, mint órola, az nem halt meg, csak testileg, lelkiileg azonban örökké az élők között marad. És bár földi teteme porrá és hamuvá vált már az enyészet sulya alatt, szellem-e örökké itt fog maradni a természet ezernyi színében pompázó és millió motívumot rejtő művészváros falai között...

Feleségem hosszú hónapok óta gyomor- és epebántalmakban szenved

Tafrov Nicolae, Vinga községből írja a következőket:

„Feleségem, aki hosszú évek óta gyomor és bélbántalmakban szenved, egy üveg Gastro D. elhasználása után olyan feltűnő javulást mutat, hogy az egész községben feltűnést keltett ez a világhírű gyógyszer. Szíveskedjenek még egy üveget küldeni...”

A világhírű amerikai Gastro D. azért olyan népszerű és nélkülözhetetlen minden családban, mert 10—15 éves gyomor, epe, vese, bél és májbajok, ideges, makacs fejfájások eseteiben, rövid kúra után (3—4 üveg) kitűnő eredményeket mutat fel.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 140 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

— NAPILAPOK, FOLYÓIRATOK, IDŐ SZAKI SAJTÓTERMÉKEK TULAJDONOSAINAK ÉS IGAZGATÓINAK FIGYELMÉBE. A kolozsvári VI. hadtest cenzurahivatala felkéri az összes napilapok, folyóiratok, időszaki sajtótermékek tulajdonosait, vagy igazgatóit, hogy december 7-én, szerdán délelőtt 9—13, vagy délután 18—20 óra között jelentkezzenek a cenzurahivatalnál, ahol nyomtatványokat kapnak és megfelelő utbaigazításokat ezeknek a nyomtatványoknak kiegészítésére. A kiegészített nyomtatványokat sürgősen fel kell terjeszteni a propagandügyi minisztériumnak és ezért a cenzurahivatal feltétlenül számít az érdekelt lap-tulajdonosok, vagy igazgatók pontos megjelenésére.

ARANY : bűvös szó
AURORA az arany szétosztója
 Vásároljon sorsjegyet az Aurora sorsjegyrúddnál és DECEMBER 15. és 18. között minden reménye meglez, hogy milliomos legyen.

ARANY
ARANY
ARANY
AURORA
 ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Főelárusító: KERESKEDELMi HITELBANK R. T. CLUJ

Másfélévi fogházra ítélték a Mihai Viteazul téri „pénzgyárost”

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Két évvel ezelőtt törzsvendégei voltak egyik kolozsvári, a Mihai Viteazul-téren levő korcsmának Abrudán Vasile és Rézműves Lajos. A két férfi társaságában gyakran lehetett látni Abrudánét és ennek régi ismerősét, Constantinescu Eugéniát is. A négy vendég hosszasan, titokzatos beszélgetést folytatott. Néha órákig suttogtak, vitatkoztak, majd éppen olyan titokzatos volt az eltűnésük, mint a találkozásuk.

Egyszer aztán végeszakadt a gyanus összejöveteleknél. Senki sem találkozott többé a társasággal, amelynek tagjait egészen váratlanul láthatták viszont tegnap az ismerősök a kolozsvári törvényszék II. tanácsa előtt. Ezuttal mint panaszos és vádlottak állottak szemben egymással Constantinescu Eugénia, másrészt pedig Rézműves Lajos, Abrudán Vasile és hitvestársa.

A tárgyalás során kibontakozott az egykor meleg barátkozás titokzatos háttere is. Constantinescu Eugénia, a panaszos előadta, hogy Abrudán és felesége összehozták őt Rézműves Lajossal, aki különböző kézi préseket és ördögös gépeket mutogatott neki.

Ezekkel a gépekkel — Rézműves Lajos szerint — olyan valódi, jó pénzt lehet gyártani, hogy az még az igazi pénzürmeket is felülmulja. Azt ajánlották neki, adjon Rézművesnek forgatókét és nem fogja kárát

vallani az üzleti befársulásnak. Constantin Eugéniát léprevittek. Előbb csak kisebb, majd mind nagyobb és nagyobb összeggel vett részt Rézműves vállalatában.

de amikor már 23.000 lejig volt érdekelt, de sem gépet, sem pénzt nem látott

és rájött, hogy a pénzgyárból még ez az alap is hiányzik és az egész mesét csak azért találta ki Rézműves, hogy őt megkárosítsa.

A megcsalt asszony feljelentést tett Rézműves Lajos és társai ellen, az ügyesség pedig pénzhamisítás kísérletének vétsége miatt vádat emelt Abrudán Vasile, Abrudáné és Rézműves Lajos ellen, akiket tegnap vont kérdőre a kolozsvári törvényszék. Abrudán és felesége tagadták, hogy segédkezett nyújtottak volna Constantinescu Eugénia megkárosítására és ezt a bünt nem is lehetett rájuk bizonyítani. Rézműves pedig kijelentette, hogy neki eszéágában sem volt hamispénzt gyártani. Vallomása és beismerése alapján azonban

beigazolást nyert a család vétsége és az ügyész ilyen értelemben is módosította a vádat.

Muntean Ioan dr. védő Rézműves ártatlanságát hangoztatta. A bíróság Abrudán Vasilet és feleségét felmentette a vád alól. Rézműves Lajost azonban család miatt másfélévi börtönre ítélte.

Háborus hatás a „jóságfronton”:

Sok élelmiszer, kevés ruhanemű

gyűlt össze a Karitás vasárnapi segélymozgalma során

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Karitás I. G. Duca uccai főhadiszállásán nagy a felfordulás. A kis szobában minden a feje tetején áll, az íróasztal előtt tolongtak az adományokért jelentkező szegények, a padlón zsákokban izmos káposztafejek mosolyognak, minden talpalattnyi helyen élelmiszer-halmok

emelkednek, az asztal ttején gögösen nyújtja vékony nyakát két paradicsomos üveg. A másik szobában szorgalmas kezek piros Miltulás-zacskókat töltögetnek.

Több élelmiszer, kevesebb ruha... — A háboru jelentősen befolyásolta ezévi gyűjtésünk eredményét — mond-

Esunya halál, eljöttél a kaszával,

de hiába jöttél, mert Horia van a házamban!

GRIPPA, KÜSZVÉNY, CSUZ ellen használjanak csak

„HORIA”
 BEDÜRZSÜLÉST.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

ja gróf Bethlen Györgyné, a Kath. Nőszövetség elnöke, a vasárnapi gyűjtés vezérkari főnöke. — De a háborus hatás nem mennyiségileg jelentkezett, hiszen az idén is annyit gyűjtöttünk, mint tavaly, hanem minőség tekintetében. Mig tavaly valóságos cipő, hócipő és ruha-hegyeket hardítottak gimnázistáink össze, addig ebben az évben teljesen eltűntek a ruházati cikkek és helyükét az élelmiszer foglalta el. Alig kaptunk néhány pár cipőt. Ruha majdnem semmi. Élelmiszer és fa annál több.

A Főter adott a legkevesebbet — Az a régi tapasztalatunk, hogy a gazdagabb réteg nem szívesen adakozik, ebben az évben is jogosultnak bizonyult. A főtérem gyűjtő kocsik majdnem semmit sem hoztak, míg a Dermatita környékéről és az Iris-teléről a legtöbb ajándékot kaptuk. A gyűjtés nehéz munkáját Puskás Lajos tanár irányításával a Kath. gimnázium lelkes tanulói végezték. Jókedvűen látták el mostoha feladatukat és jellemző lelkesedésükre, hogy Puskás tanár ur felhívására felosztályok jelentkeztek gyűjtésére.

— Elindulás előtt misét hallgattak a fiúk, majd 14 szeker indult el 7—10 fiúval a város 14 körzete felé. Déli 12 órakor egyenként beértek a szekerek. A gyűjtött holmikat lerakták, kaptak egy forró teát, ami a jelek szerint igen jól esett nekik.

A jóság-fronton a helyzet változatlan...

— Nagy segítségünkre voltak munkánkban a következő cégek, akik kocsit bocsátottak rendelkezésünkre: Czikori szállátó, Czink, Unió, Finkler, Wertheimer, Török Árpád, Varga Dániel papirgyár, Molnár és Pinter műmalom, Dermatita, Legmann, Prezenszky, Ullmann, László T. faterlep és a Caramidaria Orasului Cluj S. A.

A jóság-fronton a helyzet így változatlan. A háboru nem igen befolyásolta a sziveket. Mint az előző években mindig, most is megrakva gördültek be a szekerek a kapu alá. Csak a cipő és a ruhaneműk érzékeny hiánya mutatja, hogy valami még sincs rendben, hogy amíg itt az éhező felebarátoknak élelmiszert gyűjtenek — valahol gránátokkal és golyószórókkal pusztítják egymást az emberek...

Tatarescu miniszterelnök megköszönte Kolozsvár város üdvözlését

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Megírtuk, hogy dr. Bornemissa Sebastian, Kolozsvár város főpolgármestere a város közösete nevében üdvözlő táviratot intézett kinevezése alkalmából Gheorghe Tatarescunak, az ország kormányfőjéhez. A távirati üdvözlésre dr. Bornemissa polgármester most a következő választáviratot kapta:

„Melegen köszönöm azokat a jókívánásokat, amelyeket Kolozsvár város lakossága, a város tisztviselői kara és a saját személyében is Polgármester Ur kifejezésre juttatott. Gh. Tatarescu.

Reuter jelenti:

(BERLIN.) Mackensen vezérőrnagy, tegnap ilte meg 90-ik születésnapját. (RÓMA.) Az első fővárosban tartózkodó jugoszláv delegáció és Itália megbízottai közötti kereskedelmi egyezmény megkötésére került sor. Az újabb egyezmény hozzájárul a két ország közötti kereskedelmi forgalom kibővítéséhez.

(BUENOS AIRES.) Az argentin kormány kereskedelmi delegáció küldött Romába, az ez év végén lejáró kereskedelmi szerződés megújítása céljából.

(PORT FLORENCE.) A Victoria-tó déli részéről több heves földretek jelenttek. A földrengést a Virunga vulkánok működésével hozták kapcsolatba.

(BERLIN.) Himmler miniszter a rendőrségi osztagok parancsnoka 4 napos tanulmányútra indult.

Apróhirdetések

VILLANYONDOLÁS külföldi mód-szerrel és szerekkel. Csak párolya és nem kiszáritva. 14 perc alatt előállítva, a haj fényt és hullámot kap. Nyolc havi garancia. Már csak 150 lejtel. Reg. Ferdinand 30. Hölgyfodrászsalon. (2919)

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, (akár tört állapotban), gyémánt és brilliáns köveket állandóan veszünk. Casa Orologerlor, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. szám. (2684)

100 férfi télikabátzövet minden elfogadható árban, valamint férfiruhamaradékok, kötöttárúk, vásznak, damaszkok, fehérneműk. Str. Stroescu 3., udvarban. Urania mozi hátamögött. (3083)

SCHIMBÁSLOVAK Háránknál kaphatók. Str. Băii Someseni, Telefon: 36-23. (2935)

NAGY főzőkemence, üveges és tömör kőszármányas ajtók, ablakok, minden elfogadható árban eladó. Str. Vasile Lupu 67. (8631)

OLCSÓ TŰZIFA PERIS

eladja Státus erdőben termelt prima száraz hasábos fát. Egy öl 980 lej. Ugyanez 1000 kgr. vágva 690 lej telepen átvéve. Str. Gării 19-a. (8857)

MOSOTT, fehér vászonrongyot nagyobb mennyiségben vásárolunk. Megmártott ajándékot Székely és Réti butorgyárhoz, Târgu-Muresre kérünk. (V T 3080)

MALMOT, vagy malomrészt jó állapotban és jövedelemmel vidéken is keresek. Címeket „Jóestéti” kiadóhivatalába „Malom” jellegre sürgősen kérek. (8597)

KERESZTHUROS zongora és pianino, antik szalon vitrin és íróasztalok eladó. Sternbergnél, Str. Reg. Mari 29. (8629)

JÓÁLLAPOTBAN levő borszüröt keresek circa 50 literig. Sallak cég, Cluj. (8464)

ELADÓ ötven darab fehér és ötven darab fekete egyéves mangalica tenyészkoca. Papp Ferenc, Iclod, jud. Somes. (8564)

TOPOLYAHÁLÓSZOBA, mindenféle butorok eladó. Használt butort veszek. Cal. Decebal 3. (3037)

BRILLIANSOT, régi ékszereket legjobb fizeti Markovits T. ékszersz. Cluj. Cal. Regele Ferdinand 18. (8111)

BIZTOS PÉNZMEGTAKARITÁS

Ha szövet, vászon, damaszt, dftin, de-jalin és más textil áru szükségletét nálam szerzi be. Cal. Reg. Ferdinand 75., udvarban. Apart. 2. (3073)

ZALOGCÉDULÁKAT ékszerekről és bármilyen ékszert, brilliánsot, gyémántot, magas árban vásárol december 22-ig Risler ékszersz., C. M. Foch 1. Központi szálloda alatt. (3073)

KERESÜNK megvételre egy fekvőhengeres benzín, vagy földgáz motort 6-3 HP lassu járatú. Cím: Banca Iliescu S. A Cluj, Str. Regina Maria 42. (8633)

ELADÓ jókarban levő komplett festett ház. Indig, Str. Romulus 55. (8634)

TELEFUNKEN rádió eladó. Str. Clemenceau 5-c. II. em. Dr. Farkas. (8635)

VATTAFÉSÜLŐ gépet, használtat, megvételre keresek. Ajánlatok „Vattafésülőgép” jellegre a kiadóba. (8638)

FÜRDŐKÁDAT zománczottat megveszek. Str. Baritiu 20., apart. 1. (8641)

ÓCSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizetünk. Str. Memorandului 4. (8643)

EGY kétkerekű talyiga eladó. Str. Oct. Goga 11., házfelügyelőnél. (8650)

KERESTETIK megvételre használt, jókarban levő hintaló. Címeket a kiadóba „Hintaló” jellegre. (8652)

ÜVEGES szekrény, ajtók eladó. Schuster Emil üzletben. (8654)

KÉZIKOCSI rugós és lédák eladó. Str. Saguna 5., II. emelet 6. Délután 2 és 3 között. (8655)

KERESÉK ép cserépkályhát. Str. Decebal 21. Benkő. (8665)

NAGY mosókád eladó. Cal. Regele Ferdinand 34. Portásnál. (8666)

TELJES háló- és ebédlőberendezés egészen új, masszív butorokkal (esetleg ágyneművel) eladó. Str. Avram Iancu 1. (8670)

EGY bicikli, jó, olcsón eladó. Str. Gruia 18. szám. (8672)

ÓCSKARUHÁKAT, téli férfi, nőikabátokat veszek, eladok. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (8682)

ELADÓ butorok és háztartási felszerelések, konyha, ebédlő és hálóberendezés. Str. Memorandului 2. Apart. 13. (8680)

ÓCSKARUHÁKÉRT a legtöbbet fizeték Grünfeld, P. Unirii 18. (8677)

ELADÓ jól felszerelt élelmiszerüzlet belvárosban azonnalra. Cím a kiadóban. (8681)

RÁDIO 4 plusz 1, kettő hangu 4500 lejért eladó. Erd.: Foto Sportnál, Str. Baritiu 10. (8687)

FEDERES kocsi, könnyű mészáros, teljes, kényes célra alkalmas, olcsón eladó. Cal. Victoriei 153. (8689)

DIOFA ebédlő, háló, asztalok, széklők, kredencék, mindenféle butorok olcsón eladók. Használt butort veszek. Str. Gen. Poetas 15. (8693)

HÉT darab tépelt libatoll párna **TOK-KAL** olcsón eladó. Kovács, Str. Domat 41. (8701)

INGATLAN

ELADÓ 15 km.-re Kolozsvártól 30 hold 12 éves erdő 200.000 lejért. Érdeklődni: Biroul „Incederea” Piața Unirii 18. Telefon: 23-32. (8469)

STR. Costanța 26. számú házastelek 110.000-ért eladó. dr. Ligethy, Reg. Ferdinand 40. (3086)

ELADÓ belvárosban jövedelmező házak 300 ezer lejért, melyek jövedelmeznek havinál 3000 lej és 4500 lej. Városon kívül több kisebb házak 120-150 ezer lejért. Megbizott Gabányi, Str. Vrăbilor 19., em. délután. (8660)

330 négyszögletes parcella javítóintézetnél 110.000-ért eladó. Parcella felsziki Str. Tribuna Ciurleanu 29. szám alatt. Tárgyal: dr. Ligethy Reg. Ferdinand 40. (3085)

Ha pénzt jól akarja elhelyezni, házat, házhelyet, birtokot akar venni, házakat legolcsóbbtól legértékesebb jövedelmező bérházig, 100.000 lej készpénzzel 400.000 lej értékű ház, 72 holdas birtok gyönyörű belsősséggel, 11 szobás kastéllyal, teljes gazdasági felszereléssel, sürgősen olcsón eladó. Ha bármilyen ingatlanát gyorsan eladni akarja, forduljon bizalommal

ROMA IRODA

Boesányi Mártonhoz. Str. Memorandului 9. Ritka alkalmi vétel, 1000 nm. telek vendéglő és téli, nyári kuglizóval, jó helyen olcsón eladó.

HÁZAT vennék 180 ezerig. 120 ezer kész pénz. Cím a kiadóban. (8644)

ELADÓ közvetlenül P. M. Viteazul mellett családi ház 4 szoba, fürdőszoba. Erd.: d. u. 2-4-ig. Str. Paris 37. (8690)

ÁLLÁST KERES

KICSI faluba, plebániára elmennék gaz daasszonynak. Hivatásomat hűségesen tölteném be. Özv. Zsakó Andorné, Arad. Str. Consistoriului 3. (V8566)

KATONAVISELT szakács több évi gyakorlattal azonnali állást keres. Cím: Oláh Károly, Sibiu, str. Lupu 1. (3072)

VASONDOLÁLO és manikűröző állást keres. Érdeklődni: Str. Dragalina 58. (8637)

4 GYERMEKES családapa, bármilyen munkát keres, hogy gyermekeit eltarthassa. Cím: Darocsan László, Str. Macavei 70. szám. (8645)

BÁRMILYEN állást keresek, portásnak vagy szolgának is elmennék. Cím: Hadházy Gyula, Str. Cicio Pop 13. (8651)

EGY 25 éves, románul perfektül beszélő, érettségizett fiatalember, ki ért a pénztár kezeléshez, irodai teendőkhöz, trafikvezetéshez, egy keveset a könyveléshez elvállalna inkasszói, kézbesítői, portási, liftkezelői, vagy bármilyen megfelelő állást. Jobb híján kifutónak is elmenne valami irodai vállalatához csekély fizetésért. Más városba és vidékre is szívesen megyek. Katonaságtól végleg mentesítve vagyok és megfelelő garanciával rendelkezem. Aki hozzásegít egy állandó jó, megfelelő, biztos álláshoz, annak 1000 lej fizeték. Leveleket a kiadóba kérek „Becsületes” jellegre. (8658)

MOSÁST és vasalást olcsón vállalom házakhoz is megyek. Str. Take Ionescu 36 Gállné. (8659)

HÖLGYFODRÁSZSEGÉD azonnali belépésre állást keres. Cím a kiadóban. (8668)

GYAKORLOTT perzsaszövíző olcsón vállalom, vidékre is megy. Cal. Regele Ferdinand 107., II. em. apart. 10. (8671)

EGÉSZSÉGES tiszta nő szoptatós adának menne. Str. Cristina 4. Kászóniné. (8691)

ÁLLÁST KAPHAT

KERESÉK lehetőleg négy középiskolát végzett fiút kecmefestő tanulóknak Czink, Str. Gen. Poetas 5. (8269)

BEJÁRÓNÓT délelőttre bizonyítvány nélkül felveszek. Str. Baritiu 20., apart. 1. (8639)

BEJÁRÓNÓ kerestetik. Vajda, Str. Grigorescu 62. (8653)

ÁLLAMI tisztviselő keres nyugdíjas özvegyasszonyt, aki takarítás ellenében ingyen lakhatna nála. Érdeklődni: Mirceanu trafikban. Str. Ep. Ivan 5. (8657)

KERESÉK tiszta, szorgalmas bejárónót délelőttre. Piața Unirii 25. (8660)

HORGOLNI tudó kézműmunkálónket sürgősen keresek. Str. Basarabiei 1. emelet I. ajtó 6. (8673)

PERFEKT zsidó szakácsnót alkalmazok 15-ére, aki kóser vendéglőben már működött. Lehet vidékről is. „Carmel” ort. kóser étterem, Cluj, Cal. Regele Ferdinand 33. szám. (8662)

KÖTŐZŐNÓT keresek kézigéphez. Leveleket „Acord” jellegre a kiadóba kérek. (8694)

EGY ügyes szolga, aki parkett kezeléshez ért, felvétetik. Str. Florilor 19. (8695)

KERESÉK egy ügyes kiszolgálóleányt vendéglőbe. Cím a kiadóban. (8674)

BEJÁRÓNÓ talkarítás véget felvétetik. Eppler, Str. Saguna 16-a. Apart. 7. (8675)

MINDENES leányt felvesz Nagyné. C. Reg. Ferdinand 10. (8692)

KÜLÖNFÉLÉK

ELVESZETT egy női fekete táská a liceul Reg. Maria és a P. M. Viteazul között, Bartha Ferencné névre szóló iratokkal. Megtalálójá jutalomban részesül. Str. Aventuriosă 24. (8696)

TEHERMENTES ingatlanom, malom, ház örökre gondtalan megélhetést biztosítok olyan nőnek, ki megboldogult feleségem helyett szerető anyja lenne 7 éves kisfiamnak. Felvilágosítást ad Bizony információiroda, Timisoara, Str. Văcărescu 11. (V 3076)

IZLETES házikoszt abona, ebéd, vacsora 700 lej, menü 3 fogás 18 lej, Str. Kogălniceanu 8., földszint a. 7. (2987)

JÓFORGALMU korcsma átadó. Cím a kiadóban. (8601)

ÖNÁLLÓAN dolgozó fogászt társnak keresek. Ajánlat „Fogorvos” jellegre kiadóhivatalba. (8574)

Bőrkabátokat

méret után szakszerűen készít, javítást és festést garancia mellett legolcsóbban Bergfeld I. Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 10. Gólyával szemben. (2756)

BABA-KOCSIK játékbabának már 280 lejtől nagy gyári lerakat, dus választék HERCULES Babyruházban Cluj, Cal. Reg. Ferdinand No. 9. (8674)

„VITA H” vitamínos tápcsokoládé kicsinek és nagyoknak. Megóv betegségektől, megszüntet köhögést, számarhurutot, erősít sápadt, gyenge, vérszegény és kimerülteket, étvágyat gerjeszt, pótolja a csukamájolajat. Kérésre ingyen minta. Dóbozonként 45-75 lei. Hermann gyógyszer Targumures. (3068)

KÜLFÖLDRŐL hazatérve női **DIVAT-SZALONOMAT** megnyitottam. Papírművelékek készen kaphatók. Str. Gheorghe Dima (Minorilor) 2., udvarban emelet. (8649)

ELVESZETT egy szürke kötött kesztyű Str. Reg. Maria és P. Unirii utvonalon. Beostületes megtalálóját kérem adja le Cal. Decebal 3-a. Bodega. (8685)

KIADÓ LAKÁS SZÉP szoba, konyha azonnal olcsón kiadó. Str. Martiri Belaiu 3. Grigorescu negyed. (8684)

KIADÓ uccai szoba, konyha december 15-re. Str. Oăsanu 88. (8560)

EGY szoba, konyha, speisz azonnalra kiadó. Str. Uzina Electrică 1-a. (8598)

KIADÓ 2 szoba parkettes fürdő és előszobával január 1-ére. Str. Avram Iancu 7. szám. (8603)

1 SZOBA, elő- és fürdőszoba kiadó. Str. Vasile Goldis 54. (8608)

EGY szoba, fürdőszoba, előszoba kiadó. Str. Bolinteanu 11. (8582)

NAPOS, száraz 2 szoba, konyha, speisz ezeröttszázért kiadó. Str. Oăsanu 19. (8636)

RAKTÁRHELYISÉG kiadó azonnal. Str. Baritiu 20., apart. 1. (8640)

BUTOROZOTT szoba főzőkemencével kiadó. Str. Masarik 19., jobbra. (8642)

KIADÓ januárra 4 szobás komfortos lakás. Str. Elisabeta 24. (8647)

BELVÁROSI villában csinosan butorozott szoba azonnalra kiadó. Str. Gojdu 5. (8667)

KIADÓ butorozott szoba, konyha 500 lej. Str. Rahovei 21. (8656)

GARZONIER belvárosban kiadó. Str. Florilor 1-a. 1 szoba, előszoba, konyha, fürdőszoba, teakonyha, új ház. (3087)

KIADÓ butorozott szoba december 15-től 1-2 személy részére, teljes ellátással, vagy anélkül. Str. Radu 3. Óvár. (8661)

KIADÓ szoba, konyha, speisz. Strada Cristea 1. (8662)

KIADÓ két szép parkettes szoba. Irodának, orvosi rendelőnek, vagy szállónak Érdeklődni tulajdonosnál, Piața Unirii 6., első emeleten. (8669)

NAGYON szép butorozott szoba 2-3 komoly embernek, estleg teljes ellátással kiadó. Cal. Motilor 54. (8676)

KÖZPONTBAN szép butorozott szoba tisztviselőnek kiadó. Str. Simcai 19. (8678)

KIADÓ két szoba, konyha, megfelelő irodának, vagy raktárhelyiségnek is. Str. Memorandului 2., Apart. 13. (8679)

ÜZLETHELYISÉG Cal. Reg. Ferdinand 63. alatt kiadó. Erd.: Maksay villanyszerelesi vállalatnál. (8683)

1 szoba, előszobás fürdőszobás garzonlakás, új, kiadó. Ugyanott eladó veranda üvegfallal, üzlet portálé, ajtó Str. Măcelarilor 3. (8686)

KÜLÖNTELKEN vasúthoz közel komfortos 2 szoba, konyha, előszoba, fürdőszobás, parkettes lakás január 1-re kiadó. Str. Mercur 14-a. (8688)

LAKÁST KERES CAUT garzonierá cameră bae eventual bucătărie. Oferte ziar „Garsonieră”. (8646)

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szerda d. u. 4: Mikulás, postásleány, meg a krampuszok. (Hetényi Elemér legújabb gyermekdarabja, zenével és táncokkal, cukorka és ajándékosztással. Nagyon olcsó matinéhelyarákkal.)

Este fél 9: Fruska. (Barry Connors világhírű vígjátéka, Zagon István fordításában. Rendező: Tóth Elek. Fősz.: Benness Ilona, Havadi Nagy Ilonka, Kovács Kató, Tóth Elek, Perényi János, Borovszky Oszkár, Senkálzsky Endre. Premier bérlet 15. szám.)

Csütörtök d. u. 5: A Tolvaj. (Bernstein óriási sikeres színműve olcsó helyárak kel először.)

Este 9: Fruska. (Rendes bérlet 15. Irodalmi bérlet 9.)

Péntek fél 9: Orvoskisasszony. (Hoare Patricia világhírű színmű-újonsága, 10 képben. Rendező: Kádár Imre. Főszereplők: Fényes Alice, Paál Magda, Haáz Jolly, Kovács Kató, Havadi Nagy Ilonka, Czopán Flóri, Hegyi Elek, Nagy István, Kovács György, Lantos Béla, Csóka József, Fülöp Sándor, Szendrey Mihály, Borovszky Oszkár, Bodó György, Perényi János, Rajnai Sándor, Szentes Ferenc, stb. A diszleteket Rajnai Sándor tervezte. Premier bérlet 16. szám.)

Szombat délután 5: Paprikás csirke. (A nagyszerű zenés vígjáték első olcsó helyárak előadása.)

Este 9: Orvoskisasszony. (Rendes bérlet 16. Irodalmi bérlet 10. szám.)

Vasárnap d. u. 3: Grófkisasszony (Olcsó helyárakkal.)

Délután 6: Fruska. Este 9: Feleség.

Hétfő: A Muncá si voi bună színház előadásai.

Kedd: A Magyar Zenekonzervatórium jubiláris diszhangversenye.

Szerda fél 9: Orvoskisasszony.

Mozi

SELECT MOZGÓ: Küzdelem a hatalm ellen. Fősz.: Emil Jennings. Műsoron kívül a legújabb nemzetközi hiroadó.

CAPITOL MOZGÓ: Szerdán 3, 5, 7 órakor: A montecarloi ismeretlen. Fősz.: Dita Parlo és Jules Berry. Este fél 10 órakor ünnepélyes bemutató: „A véneány”. Bette Davis világsiker aratott csodálatos filmje. Műsoron kívül új Paramount világhiroadó.

ROYAL MOZGÓ: Az év legkiemelkedőbb filmeseménye. Mark Twain világhírű regényének filmváltozata: A Huckleberry fiu kalandjai. Nagyszerű mese. Pazar felvételek. Fősz.: az öt világrész kedvence: Mickey Rooney. Előtte a legújabb Metro hiroadó. Számozott helyek. Telefon: 37-05.

RIO MOZGÓ: 3, 6 és 9. Két sláger. I. A saughai dráma. Kalanddráma. Fő szerepben Louis Jouvet és Christiane Mardayne. II. A láthatatlan front. Kémdráma. Fősz.: Jean Harlow és Franchot Tone. III. Híradó. Következő műsorunk csütörtöktől. I. Manej. Nagy cirkuszdráma. II. Harc az aranyért.

URANIA MOZGÓ: Tarzan és fia. A legújabb és legjobb Tarzan-film. Fősz.: Johnny Weissmüller, Maureen O'Sullivan és a kis Johnny Sheffield.

Hírek

NAPTÁR. 1939. December 7. Csütörtök. Róm. kat. és Prot.: Ambrus. Ort.: C. Filotheia. Izs.: 25 Kiszlev.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre 150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉTI!

KECEGTETŐ AJÁNLAT

A nagykereskedő üzletében minden elsején megjelenik egy tőpörödött, öreg hácsi és 100 lejt kap a cégfőnöktől. Legutóbb mikor megkapta a százaléját, így szólt:

— Főnök ur, volna egy ajánlatom.

— Halljuk.

— Nekem nemsokára nagyobb kiadásaim lesznek, tehát most nagyobb összegre volna szükségem.

— Nos és?

— Fizesse ki nekem már most a jövő elsejei százalékesemet és én azután a 100 lej után három százalékos kasszaskontót fizetek magának...

GAVALLÉR

Vendég: Mit gondol, nagyságos aszszony, mennyit adjak a szobalánynak?
Háziasszony: Oh, hát amennyit akar.
Vendég: Nem többet? ...

— Ügyeletes gyógyszerárak. December hó 2-án, szombaton reggeltől december hó 9-én, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítésnek éjjeli szolgálatot: Lukács, Memorandului-ut; Dr. Olariu, Regina Maria ucca; Minerva, Regele Ferdinand-ut; Dr. Rusu, Cipariu ucca.

DIANA

A CSALÁD EGÉSZSÉGÉNEK ÓRE

— Orvosi hír. Dr. Köppich Ferenc hazaérkezett és rendeléseit megkezdte. Str. Cotitá 7. Telefon: 29-56.

— Megnyílt a Barabás Miklós céh fiatal magyar művészeinek kiállítása. Vasárnap délből megnyitották meg a Barabás Miklós céh kiállítását a kormányzói palota üvegtermében. A megnyitóbeszédet Kós Károly, a kiváló író és építőművész mondta. A kiállítás részletes ismertetésére még visszatérünk.

— Szent Miklós napja. Ma, Szent Miklós napján a hatóságok nem tartanak hivatalos órákat, az iskolákban nem volt tanítás.

— Köszönetnyilvánítás. Hálás köszönet mindazoknak, akik részvétükkel igyekeztek enyhíteni fájdalmunkat. Özv. Szabó Sándorné és a gyászoló család.

Börkabátot

méret után készít, javít és fest speciális módszerrel. Tisztek részére az új előírás szerint dolgozunk. I. Hirsch, C. M. Foch 5., „Sorával” szemben.

— Szigorú intézkedések a vasárnapi munkaszünet betartása érdekében. A munkaügyi minisztérium arról értesült, hogy a vasárnapi munkaszünetet nem tartják be mindenütt, amiért felkérte a belügyminisztériumot, hogy az alantaszervei útján szigorú ellenőrzést vezessen be.

— Karácsonyi vásárt rendez a Magyar Lutheránus Nőegylet december 8., 9. és 10-én az Unitárius Nők Szövetsége C. M. Foch 10. szám alatti I. em. termében. A kiállítást december 8-án, pénteken déli 12 órakor Moll Elemérné nyitja meg. A vásár, melyen kézimunkák, művészi kivitelű gyermekjátékok, iparművészeti tárgyak, stb., stb. kerülnek eladásra, 10-én, vasárnap délután 3 órakor zárul. Állandó hideg buffet, délután tea.

December 10.-én Kolozsváron újabb légvédelmi tanfolyam kezdődik

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Szamostartomány királyi helytartóságának MONT osztálya 2697—1939. szám alatt hirdményt bocsátott ki, melyben az összes magánszemélyek, a köz- és magánjellegű iparvállalatok és üzemek tudomására hozza, hogy december 10.-én reggel 8 órakor Kolozsvár városháza polgármesteri hivatalában megkezdődik a központi légvédelmi tájékoztató tanfolyam.

Ez a tanfolyam lesz a legutolsó. A tanfolyamra jelentkezni lehet december 8-ig bezárólag a Szamostartományi királyi helytartóságának MONT osztályánál.

A vonatkozó hirdményt DR. HODOP Victor Szamostartományi királyi helytartóságának vezértitkára és a MONT osztály szolgálati főnöke írták alá.

A legszebb Mikulás a ROYAL slágermozgó nagyszabású mai premierje. Ma indul, hogy aki látta, soha el ne felejtse ez év legszebb filmjét. Mark Twain ha-sonnevi regényének filmváltozata:

A HUCKLEBERRY FIU KALANDJAI

A közismert regény hőse végigvezeti a nézőt a világ legszebb tájain. Remek történet. Csodás felvételek. Egy igazi világesemény. Fősz.: a világrész kedvenc színésze: MICKEY ROONEY. Előtte a legújabb Metro hirdadó. Számozott helyek. Telefon: 37-05.

FRUSKA

Barry Connors méltán világhíres vigjátékát, a Fruskát tanulta most be színházunk együttese. Ez az elragadóan kedves, páratlanul mulatságos darab annál aktuálisabb, mennél zürzavarosabb körülöttünk a világ képe. A kedély derűs melege, aranyos humora lengi be a Fruskát, amelynek vezető szerepeiben Beness Ilona, Havady Nagy Ilonka, Járay Teri, Kovács Kató, Tóth Elek, Borovszky Oszkár, Perényi János és Senkál-szky Endre jutottak szebbnél-szebb szerepekhez.

ORVOSKISASSZONY

A közönség mindig erősen pártolta azokat a darabokat, amelyek az orvost hivatása közben mutatják be. A közönség különös vonzódását az úgynevezett „orvos-darabokhoz” az magyarázza meg, hogy még a legszürkébb orvosi pálya is szükségszerűen tartalmaz drámai anyagot. Az orvos előtt már a bemutatkozáskor is feltárjuk fe detlen testünk minden, magunk előtt is feltűnő örzött titkát. Ő gyónás nélkül is gyontató papunk, ismerője családi életünknek, szerelmünknek, tudatos, vagy tudatlan vágyainknak s gyakran irányítója sorsdöntő elhatározásainknak.

Nem elég azonban a sikerhez, hogy a színész felöltse az orvosprofesszor maszkját, fehér kabátban operációhoz gyürkőzzék és latinul közölje észrevételeit a kollégákkal. Örökös igazság, hogy

a színházban első, második és harmadsorban is a jó darab a döntő, mert a rossz drámát a legjobb orvosprofesszor keze sem menti meg a bukástól.

Hare Petricia Orvoskisasszonya nem azért lett világsiker, mert leplezetle-

nül feltárja egy nagy klinika egész belső életét. Hanem azért, mert a remek témától eltekintve is ragyogó darab.

Kitűnő szerepei igazi hus-vér embereket mozgatnak, fűtött atmoszférája igazi drámai feszültséggel teljes. Csak természetes azonban, hogy Hare Patricia

a legalaposabb helyszíni tanulmányok alapján rajzolta meg frapáns hűséggel darabjának környezetét, a kórházat,

s közvetlen észleletei alapján pergeti le a klinikai élet legbizalmasabb megnyilvánulásait is. Itt is író maradt azonban, akinek fantáziája, emberismerete, nemes derűje és legelső sorban emberszeretete tölti meg a kórház műtőszobáit, folyosóit és kórtermeit. Az Orvoskisasszony

nemcsak lélethű fényképe a kórháznak, de érdekes, lebilincselő, a kényes izlést is tökéletesen kielégítő szindarab,

amlyet sok kitűnő színész és színésznő ábrázolásában Kádár Imre rendezésében bizonyára szívesen fogad majd a színház közönsége.

— Tordán is megalakult az árellelőrző bizottság. Atordai árellelőrző bizottság december 1-én megalakult és megkezdte működését. Hivatali helyisége a városházán van s tagjai állandóan ellenőrzik az árak betartását.

— Dr. Eisler Mátyás emlékezete. A kolozsvári Izs. Hitközség néhai lelkipásztorának, dr. Eisler Mátyás főrabbinak halálának évfordulója alkalmából szerdán, december 6-án a Regele Ferdinand-uti nagytemplomban délután fél 5 órai kezdettel gyászistentiszteletet és emlékműnépélyt tart, melyre a hitközség és szentegylet összes tagjait lapunk útján is meghívja.

— Öngyilkos lett a dévai kőfaragómester felesége. Öngyilkos lett Déván a Gerei telepen lévő lakásán Hajós Rudolfné, született Schakéti Lucia, kőfaragómester felesége. Nyakán és ütőerein éles szerszámmal mély sebeket ejtett. Hosszas szenvedés után hunyt el a megyei kórházban, ahová az öngyilkosság felfedezése után beszállították. Kihallgatni nem lehetett. A feltevések szerint tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el. Anyagi gondjai nem voltak, utóbbi időben azonban ideglete erősen leromlott. Utóbb beképzelései voltak. Valószínűnek látszik, hogy ez érlelte meg benne az elhatározást, hogy megvált az élettől. Nagy részvét mellett temették el.

— Eloltották a ploestii petróleumtűzet. A ploestii Orion kőolajfinomító épületében kitört tüzet kedden reggelre lokalizálták. Husz benzintartály elpusztult. A kár óriási.

— A nemzetgazdasági minisztérium felhívása a gyarmatáru kereskedők-höz. A nemzetgazdasági minisztérium a következő közleményt adta ki: Azok a gyarmatáru és kézműipari kereskedők, akiknek a bucarestii vagy constantai vámoknál árulók vannak, felhívattak, hogy vegyék át behozatali engedélyeiket és tegyenek eleget a törvényes előírásoknak a piac ellátása érdekében.

— Súlyos skarlát-járvány lépett fel Alsó- és Felsőszuk községben. Alsó- és Felsőszuk községben súlyos skarlát járvány lépett fel. A hatóságok bár mindent megtettek a járvány leküzdésére, de ez még mindig szedi áldozatait. Eddig 16 kisgyermek halt meg a járványos betegségben. A járvány elterjedésének egyik nagy oka, hogy a szülők nem tesznek eleget a hatósági intézkedéseknek, hanem letagadják a beteg gyermek s így nem tudják azokat az egészségesektől távol tartani. Remélhető azonban, hogy a hatóságok gondos ellenőrzése és intézkedései rövidesen gátat vetnek a súlyos betegség további terjedésének.

Nagy karácsonyi vásár szörmében

szörmekabát
már 3000 leitől

MÁRTONFFY

szücsnél, str. Reg. Maria 10

Nyak-víz

Mostanában a leglángolóbb kedélyeket és gyakran hűti le a nyak-víz. Őszi esőzés idején a szél becsap a kifeszített ernyők alá s a nedvesség ördögi ravaszussal utat talál a kabát és a nyak között. Sál, feltűrt gallér, gumikabát nem segít. A hideg folyadék egy-egy kis cseppje pillanatok alatt a nyakcsigolyán van és a gerinc taraján már iparkodik is lefelé. Az áldozat káromkodik, átkozza az esőt, szidja az életet. De segíteni magán nem tud. Emberek kinéznek az ablakon és felszisszennek: Már megint esik. Abban a pillanatban elmegy a kedvük a hangos nótától, a tervezésektől, hogy így lesz-e, vagy úgy? Az emberek a nyak-vízre gondolnak, ami lassan csurog le a hátgerincen. Rettenetes — gondolják halkán és kinéznek a megvizesező aszfaltra. Kissé szégyellik is magukat, hogy pár nap előtt még felháborodva olvastak minden jelentést, amely szűkszávuan mondta, hogy „nyugaton a helyzet változatlan.” Az emberek kinéznek az uccára és gerincükön érzik a lecsurgó nyak-víz hideg cseppjét. Hát persze. Azután csak az esőt nézik és kicsit szégyellik magukat.

— Halálos baleset a Szamoson. Vasárnap, december 3-án este halálos baleset történt Zsibó és Róna község között a Szamoson. A két község között hidassal bonyolítják le a közlekedést a Szamos két partja között. Vasárnap estefelől eddig még meg nem állapított okból a hidas elsüllyedt. Pop Gherasim a hidas kezelője csakhamar a hidas megmentésére indult. Közben azonban a csolnak örvénybe került és felborult. Pop megkapaszkodott a hidas láncába és segítségért kiáltott. Mire azonban a segítség megérkezett, a szerencsétlen embert elsodorta a Szamos árja. Holttestét még eddig nem kapták meg.

Az árak drágultak, de

nálunk mégis a régi olcsó

árban kaphatók a legdivatosabb, jó és tartós anyagokból készült női kabátok, ruhák és estélyi toalettek.

„FEMINA“

női divataruház,
Str. Memorandului 1.

— Elfogták a textilüzlet betörőjét. Megirtuk, hogy néhány nappal ezelőtt ismeretlen tettes betört a Plata Mihai Viteazul 39. szám alatt levő Holländer textilüzlet irodájába, ahonnan 41.000 lej készpénzt vitt el. A károsult kereskedő feljelentésére a rendőrség bünyügyi osztálya azonnal erélyes nyomozást indított a betörő kézrekerítésére. Tegnap este Mocian Grigore detektiv elfogta a Holländer cég betörőjét Sós Pál kolozsvári rovtomultu tolvaj személyében, akit bekísértek a rendőrség bünyügyi osztályára, ahol megkezdtek kihallgatását. A tárgyi bizonyítékok sulya alatt Sós Pál beismerte, hogy ő a betörés tettese, de az ellopott összeg nagy részét elmulatta.

Halifax lord

„Azt akarjuk, hogy Európát megszabadítsuk az örökös német támadástól!”

(LONDON.) (Rador.) Lord Halifax külügyminiszter az alsóház keddi ülésén beszédet mondott, amelyben többek között a következőket jelentette ki: — Azt akarjuk, hogy azok a népek, amelyek nélkülöztek a függetlenséget, visszakapják szabadságukat. Azt akarjuk, hogy megszabadítsuk Európa népet az örökös német támadásoktól. Azt akarjuk, hogy megmentsük a saját szabadságunkat és biztonságunkat. Nem arra törekszünk, hogy kiterjesszük birodalmunkat, vagy hogy saját érdekünkben új térféleket készítsünk. Még kevésbé vezet bennünket a bosszúállás szelleme, mert mindenkinek meg kell tudnia azt az igazságot, hogy a jelenlegi magatartásunk következtében beállott nehézségek nem a háború kiszélesítését célozzák. Ellenkezőleg, ha Németországnak sikerülne azt a bizalmat helyreállítani, amelyet szétrombolt, mi volnánk az elsők, akik olyan javaslattal jönnénk, amely olyan egyezményt tenne lehetővé, hogy Németország elfoglalja azt a helyét, melytől Európában megilleti. Hiszünk a gyűlölcset hozó internacionalizmusban, amelynek védnöksége alatt az összes európai nemzetek — reméljük — éppen olyan békében élhetnek, mint eddig és amelyek érvényesülése alatt szabadon választhatják meg politikai és gazdasági életük formáját, megszabadulva örökre hatalmas szomszédaik állandó beavatkozásától. Hogy ezt a célt elérhessük, készek vagyunk minden erőfeszítésre, amely erőnkől kitelik. Készek vagyunk közös együttműködésre az összes népekkel és Németországgal is. Szükséges a gazdasági és politikai élet helyreállítása, mert meggyőződésünk az, hogy csak a jól megszervezett nemzetközi élet biztosíthatja a tartós békét.

„EREDMÉNYTELEN KISÉRLET VOLNA”

Halifax lord ezután utalt arra, hogy számos közéleti előkelőségtől kapott levelet, akik azt ajánlják, hogy hívjon össze értekezletet, amelyen előbb vagy utóbb megtalálhatják a kibontakozás útját és a megoldások módszereit. Ezekre a javaslatokra Halifax megjegyezte:

— Hasonló értekezletnek a sikeresége attól függ, hogy milyen feltételek mellett hívják azt össze. Értekezletet tartottak az 1939. évi szeptember hónapban. Anglia hajlandó volt a háború kitörése előtt is értekezletre összeülni, ha Németország letett volna arról a tervéről, hogy Lengyelországba betörjön és hajlandó most is tárgyalni, ha Németország visszavonja csapatait Lengyelországból. A külügyminiszter ezután felvetette azt a kérdést: vajjon a müncheni egyezmény miért nem tudta biztosítani Európa békéjét? A megállapodás és egyetértés alapjait megtalálták. Biztosítékokat nyújtották, de alig múlt el hat hónap, Hitler megváltoztatta álláspontját. A német vezér és kancellár egyébként mindig talál valami indokot és igazoló körülményt, amellyel igyekezik megvilágítani azt az ellentétet, amely későbbi magatartása és a részéről előbb adott biztosítékok között gyakran szembeötlő. A magatartásnak, az álláspontnak ez a gyakori változtatása teszi lehetővé, bármely értekezletnek, megállapodásnak eredményességét, mindaddig, ameddig Hitler meg nem szokja azt, hogy vegye tekintetbe azokat a biztosítékokat, amelyeket megelőzőleg adott. Ez a helyzet azonban, sajnos, még nem következett be. Mert ha beállott volna, úgy az Németország eddig követett politikájának teljes felborulását jelentené. Mindaddig kilátástalan bármilyen konferenciának az

összehívása és eredménye, amíg a résztvevők el nem ismerik annak a tapasztalatnak a törvényességét és érvényességét, hogy az erőszak alkalmazása a leghibásabb megoldási eszköz. És semmi sem mutat arra, hogy Németország most már felismerte volna ennek az alapvető igazságnak a jelentőségét és érvényesülésének szükségességét. Új értekezletnek az összehívásához elengedhetetlen mértékben az szükséges: 1. hogy a német kormány elfogadja azokat a feltételeket, amelyek megfelelnek annak a célnak, amelyek érdekében fegyvert ragadt, 2. tiszteletben tart minden olyan egyezményt, amelyre biztosítékot adott.

A ROSSZ PÉLDA

Halifax lord ezután így folytatta: — A rosszhiszeműség, amelyre Németország a támadással példát adott, eredményezte a legutóbbi napokban azt a szomorú tény, amely az egész világot megdöbbentette és amelyre

URANIA MOZGO

Általános közkívánatra még néhány napig látható a legújabb és legjobb Tarzan-film:

TARZAN és FIA

Minden képzeletet felülmúló izgalmas film melyet a legszebb felvételek gazdagítanak. Fősz.: Johnny Weissmüller, Maurcen O'Sullivan és Johnny Sheffield. Műsoron kívül a legújabb hangos híradó.

Japán és az angol tengeri zárlat

(LONDON.) (Rador.) A Havas jelentése szerint Sigemitsu, Japán londoni nagykövete lord Halifax külügyminiszterrel lefolytatott tárgyalása során felhívta az angol külügyminiszter figyelmét a német exportárúk ellen fogantatott megszigorított zárlat következményeire Japán szempontjából. A japán nagykövet közölte azt is az angol külügyminiszterrel, hogy nagymennyiségű német exportáru vár behajózásra Japánba való szállításra.

NÉMET REPÜLŐK KISÉRLETE

(PÁRIS.) (Dunaposta.) Német repülőgépek megkísérelték a Páris felett való átrepülést, a francia légharító útegek közbelépésére azonban visszafordultak.

SVÉD MOZGÓSÍTÁSI RENDELET

(STOCKHOLM.) (Dunaposta.) A svéd nemzetvédelmi minisztérium kedden széleskörű mozgósítási rendeletet adott ki. Hadilétszámra emelik az összes olyan csapatrészt, amelyek határvédelmi szolgálatot teljesítenek. A mozgósítási rendelet 15 korosztályt érint.

ROKONSZENV FINNORSZÁG MELLETT

(BUDAPEST.) (Rador.) A Stefani olasz távirati iroda jelentése szerint Teleki Pál gróf magyar miniszterelnök a képviselőház ülésén nagy elismeréssel nyilatkozott a finn nemzetről, amelyre a Szovjet részéről támadás ért. — Magyarország nyugtalansággal és szomorúsággal tekinti a finn testvérenemzet hősi harcát — mondotta a magyar miniszterelnök — akinek szavaira hosszú és meleg rokonszenvi tüntetés nyilatkozott meg az összes képviselők részéről Finnország irányában.

STOCKHOLM ESETLEGES KIÜRÍTÉSE

(LONDON.) (Rador-Reuters.) Jól értesült svéd körök kijelentik, hogy Stockholmban folynak az előkészületek a főváros polgári lakosságának esetleges kiürítésére. Az utóbbi időben angol mintára széleskörű tervet dolgoztak ki Stockholm gyermekeinek elhelyezésére. A jómódu családokat értesítették, hogy saját költségeiken te-

semmiféle mentésig nincs: A világ egyik leghatalmasabb országa megtámadta Európának egyik legkisebb, de legcivilizáltabb népét. Anglia népét mélyen megdöbbentették azok a körülmények, amelyek között a Szovjet támadása történt, de egyben a legmélyebb elismerést és csodálatot is váltották ki az angolok lelkeiben a finnek hősi, önfeláldozó ellenállása. A Szovjet támadás — Halifax felfogása szerint — Németország politikájának a következménye. Az a politika, amellyel Hitler szabadkezet engedett a Lengyelország elleni támadás során a Szovjet részére, eredményezte a Balti-államok ellen is a szabadkezet és következtében az események megmutatták milyen óriási kárt és hátrányt hozott az, hogy megnyitották a kaput a Szovjet előtt.

— Ugy gondolom, hogy az események beigazolták, mennyire helyesen és ösztönösen jól járt el az angol kormány, amikor visszautasította a Szovjettel való megegyezést azon az alapon, hogy közvetve támadási lehetőséget nyújtana a Balti-államok ellen, s úgy gondolom: Anglia népe szívesebben viseli el a nehézségeket és kellemetlenségeket, amelyek a háború velejáráói, mint azt a felelősséget és vádat, hogy mások hátrányára tisztességtelen megállapodást kötött — fejezte be nagyhatalmú beszédét lord Halifax.

Tataru Coriolan, Szamos-tartomány királyi helytartója Bucurestiben

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Tataru Coriolan dr., Szamos-tartomány királyi helytartója Sorban Raoul kabinetfőnöke kíséretében tegnap este a gyors vonattal Bucurestibe utazott. A királyi helytartó több napig marad a fővárosban, ahol Szamos-tartomány nagyfotosságu ügyeit intézi el a különböző minisztériumokban.

A 20 méter mély kutba zuhant és meghalt a fiatal manasturi gazdálkodó

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Halálos szerencsétlenség történt ma reggel a Manasturului-ut 65. szám alatti ház udvarán. Capusan Stefan ott lakó 23 éves gazdálkodó reggel 7 és 8 óra között eddig meg nem állapított körülmények között az udvaron levő közel 20 méter mélységű kutba zuhant és annak vizébe fulladt.

A szerencsétlenséget egyik szomszédos kisfiu fedezte fel, amikor vizet akart a kutból meríteni. A gyermek megdöbbenve állapította meg, hogy a vödör a kut mélyén van és annak láncába valaki görcsösen kapaszkodik. A közben összesereglett szomszédok a mentési munkálatokhoz láttak. A férfi semmi életjelt nem adott, mert közvetlenül lezuhanása után meghalt. A hatóságok részéről Serban Ilariu ügyeletes rendőrkapitány szállott ki a tragédia színhelyére három tüzoltó-katonával kíséretében. Ők emelték ki a tragikus körülmények között meghalt fiatalember holttestét, amelyet a közben megérkezett kerületi tisztiorvos intézkedésére a törvényszéki bonctani intézetbe szállítottak. A helyszínen tartott vizsgálat során megállapították, hogy az áldozat évek óta súlyos szervi szívbajban szenvedett. Az a feltevés, hogy vízmerítés közben szívromhamot kapott és az amugy is alacsony kutykán keresztl a mélységbe zuhant.

— Hét és félevesi fegyházra ítélték az amerikai németek vezérét. New-yorkból jelenti a Rador: Fritz Kubnt, az amerikai német egyesület főnökét kedden délelőtt hét és félevesi elzárásra ítélték, az egyesület alapjainak elszakasztása és hamisításokkal elkövetett szélhámosság miatt.

Elhagyatottnak érezte magát — öngyilkosságot kísérelt meg

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Megrendítő öngyilkossági kísérlet játszódtott le mára virradólag a vasutállomás közepében. Back Márton kolozsvári, Oituz-ucca 12-a szám alatt lakó besztarcei származású 44 férfi hajnali öt óra tájban kiment a vasutállomáshoz a vasuti töltés mentén lement egészen a nagy vashidig és ott lesbehelyezkedve, néhány perc múlva az Apahida felől beérkező bukaresti gyorsvonat elé akarta vetni magát. Tettét észrevette a vashid mellett őrszolgálatot teljesítő katonai őrszem és éppen abban a pillanatban rántotta el az életunt férfit, amikor a gyorsvonat alig néhány lépéssnyire volt tőlük. Az életunt férfit és megmentője: Munteanu Josif katonával között valóságos élet-halál küzdelem keletkezett. Back szidalmak közepette kérte megmentőjét, hogy kinezta, hagyja, hogy végezzen magával. A vita zajára még két vasuti őrszolgálatot teljesítő katonával sietett a helyszínre, akik az elkeseredett férfit bekisérték a vasutállomás rendőrség őrszobájába, ahol védőőrizetbe vették. Az öngyilkosjelölt nagy felindulásból magához térve, elmondotta, hogy azért akart meghalni, mert egyetlen

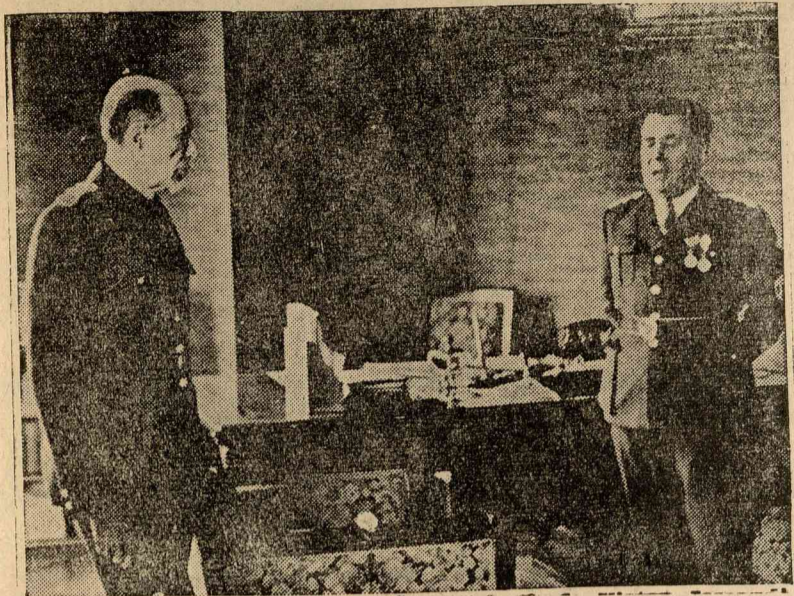
hozzátartozója sincsen és most, amikor a Mikulást ünnepelte az egész város és mindenki családja körében tartózkodott, őt nagyon elkeserítette, hogy egyedül elhagyatottan él. Ez indította arra, hogy öngyilkosságot kíséreljen meg. Tekintettel arra, hogy Back nem akart lemondani tervéről, továbbra is őrizetben tartják.

A romániai magyar munkásság üdvözlő Dragomir kisebbségi minisztert

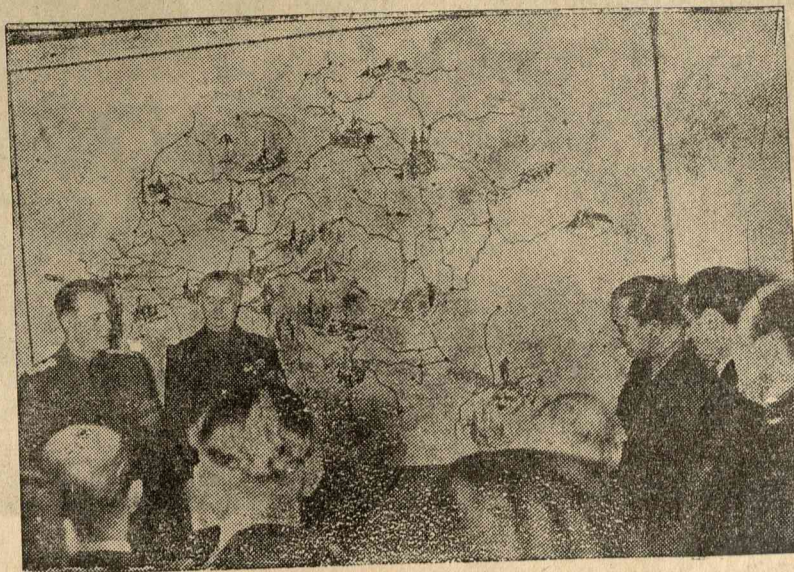
(BUCURESTI.) (Rador.) A romániai magyar munkásság képviselői a következő üdvözlő táviratot küldték dr. Silviu Dragomir kisebbségi miniszternek:

„A romániai magyar munkásságnak 1939. december 3-án a fővárosban összeült képviselői mély elismerésüket és tiszteletüket fejezik ki azért a tevékenységért, amelyet a kisebbségi állampolgárok védelmezésének érdekében folytatni méltóztat. A konferencia elnöke: BARTALIS SÁNDOR.”

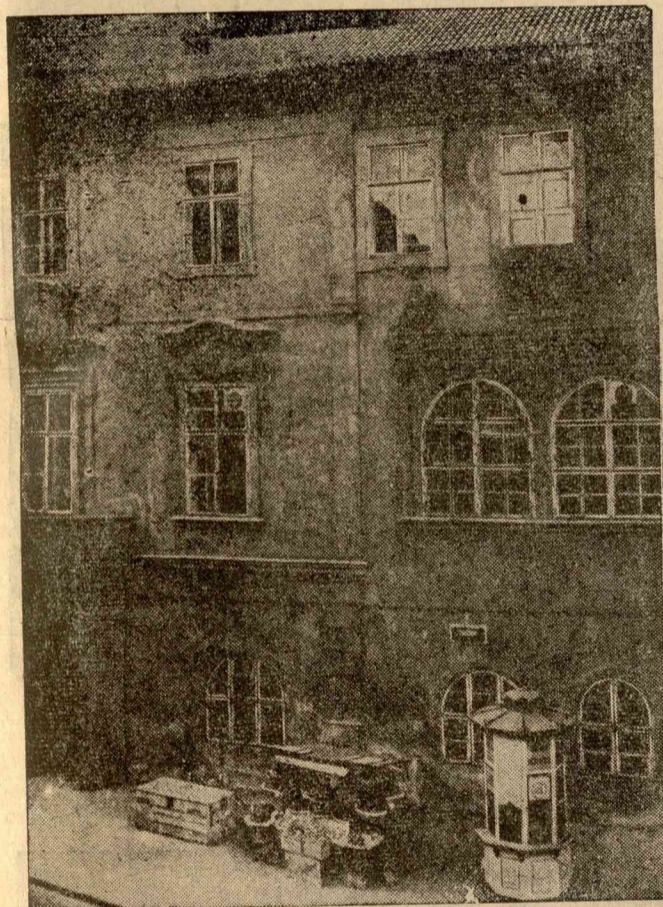
Csütörtöki képes világhiradó

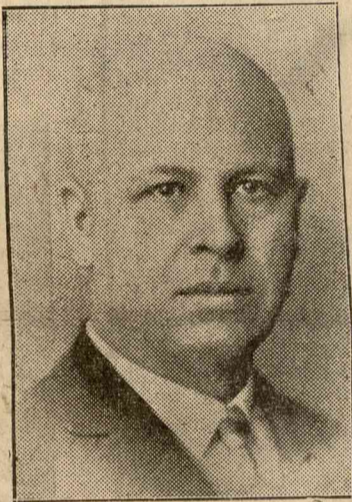
ISTRATE MICESCU, AZ UJ IGAZSÁGÜGYMINISZTER. Az új Tatarescu-kormány igazságügyminisztere, Istrate Micescu, a kiváló képességű ügyvéd, aki a Goga-kormány idején külügyminiszter volt. Képünk az új igazságügyminisztert mutatja be Victor Iamandi koronatanácsossal egyetemben.

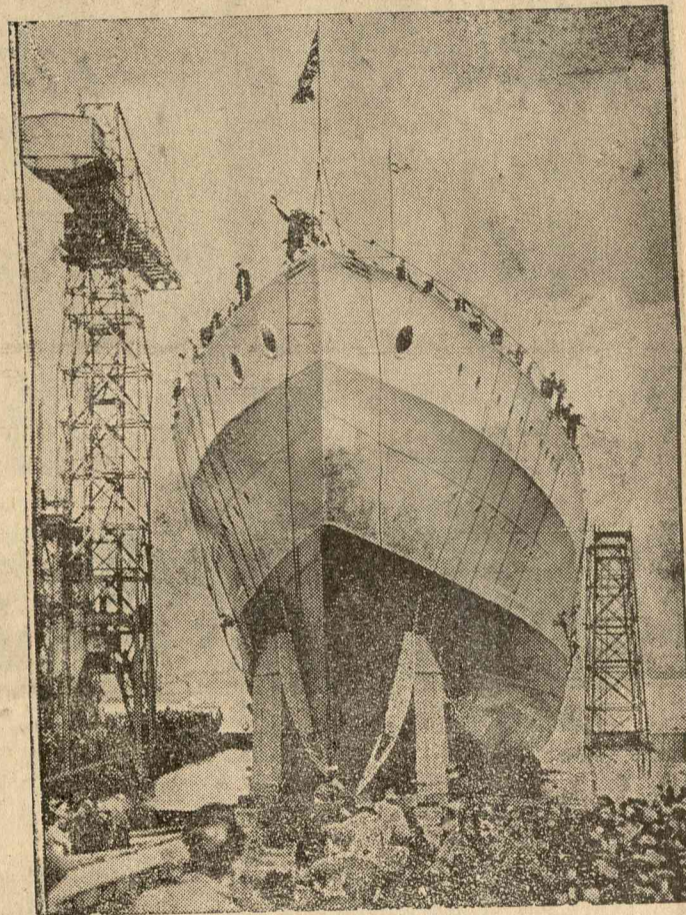
GRIGORE GAFENCU külügyminiszter, aki Tatarescu kormányában is ezt a fontos tárcát tölti be. A kép közepén Grigore Gafencu külügyminiszter, balra Dragu, a kiváló román közíró, akit érdemei elismeréséül nemrég léptettek elő a minisztérium vezérigazgatójává, jobbra pedig Alexandru Radian, akit II. Károly király Őfelsége a Tatarescu-kormányban is a propagandaügyi minisztérium vezetésével bízott meg.

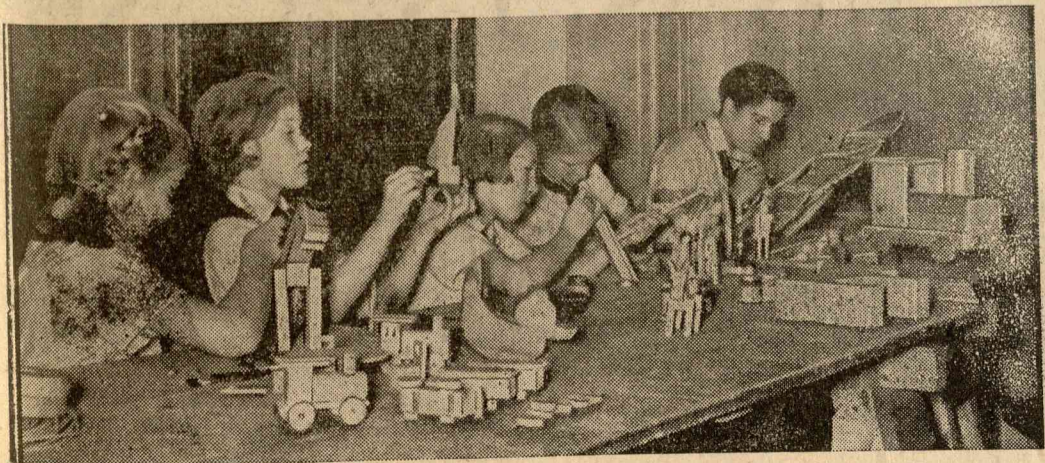
A LEGRÉGIBB NÉMET EGYETEM. A legrégebbi német egyetem Prágában van. 1348-ban alapították. Az utóbbi időben, Csehszlovákia fennállásakor politikai okokból több ízben fel is függesztették működését, most azonban ismét megnyitotta kapuit az ifjuság előtt.

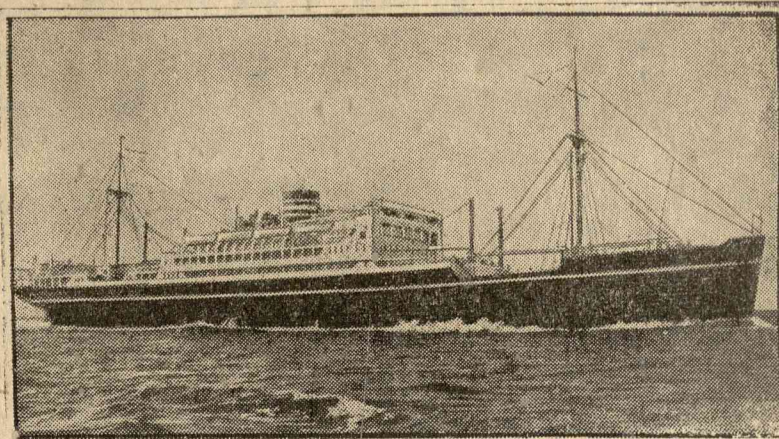
URSU VICTOR, A KOLOZSVÁRI RENDŐRSÉG BÜNYÜGI OSZTÁLYÁNAK KITÜNŐ IGAZGATÓJA. Egyike a legképzettebb rendőrségi szakembereknek. Céltudatosság, szívós energia és kitartás jellemzik leginkább. Módszereiben a legmodernebb európai rendszerekhez alkalmazkodva, már is igen jelentős sikereket ért el a bünyügyi osztály élén. Többek között az ő előrelátásának és irányításának köszönhető, hogy Tárnoveanu Vasile, a Gruia-uccai rablógyilkos egészen rövid időn belül az igazságszolgáltatás kezére került.

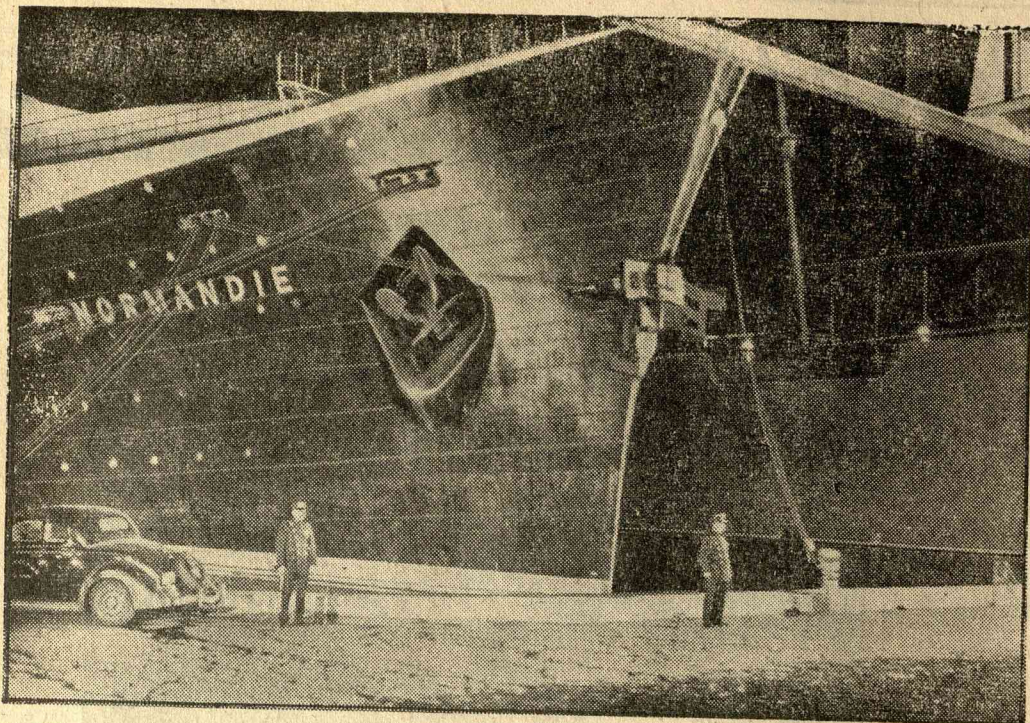
A „BELFAST” CIRKÁLÓ. Firth of Forthnál német tengeralattjárók megtorpedózták a Belfast cirkálót is. A felvétel a Belfast vízrebocsajtása alkalmával készült.

NÉMET „HITLERLEÁNYOK” KÉSZITIK A SZEGÉNY GYERMEKEK SZÁMÁRA A KARÁCSONYI AJÁNDÉKOKAT.

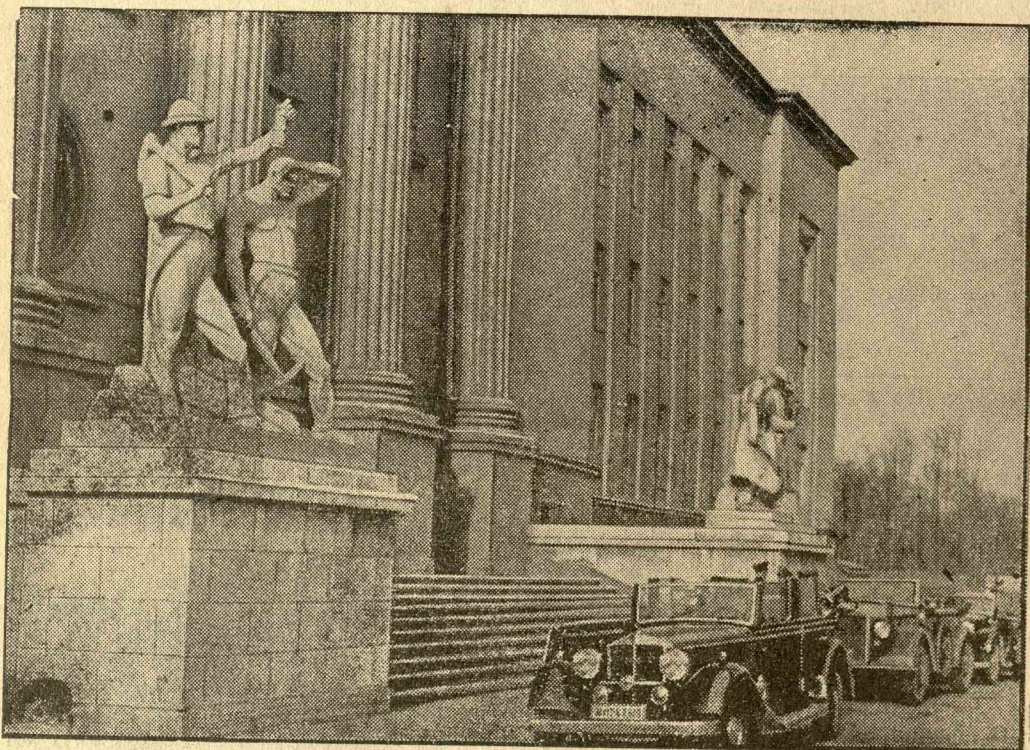
AZ ELSÜLYEDT TERUKUNI MARU. 12.000 tonnás volt az a nagy japán személyszállító gőzös, amely Anglia keleti partjainál uszóaknába ütközve elsülyedt. A legénység és az utasok nagy részét sikerült megmenteni.

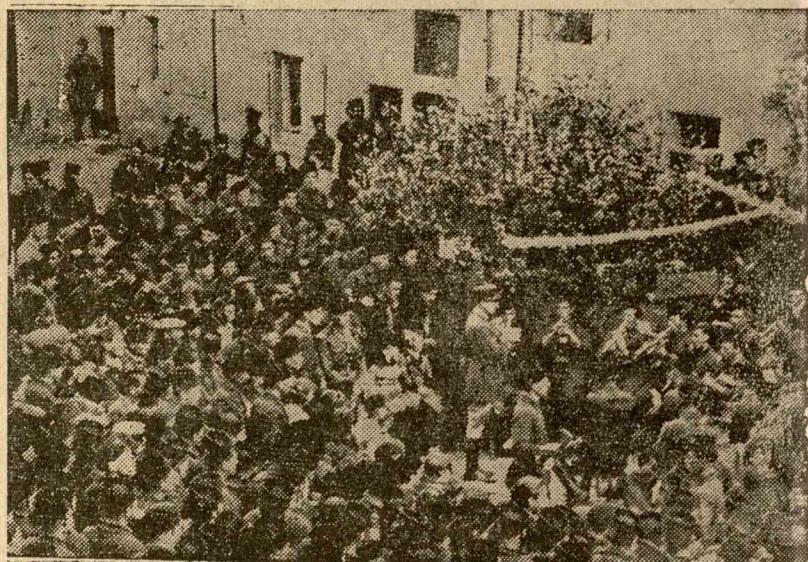
ŐRZIK AZ ÓCEÁN ÓRIÁSAIT. A Newyorki kikötőben állandóan őrzik a rendőrök a Normandie francia és a Queen Mary angol óceánigözösöket.

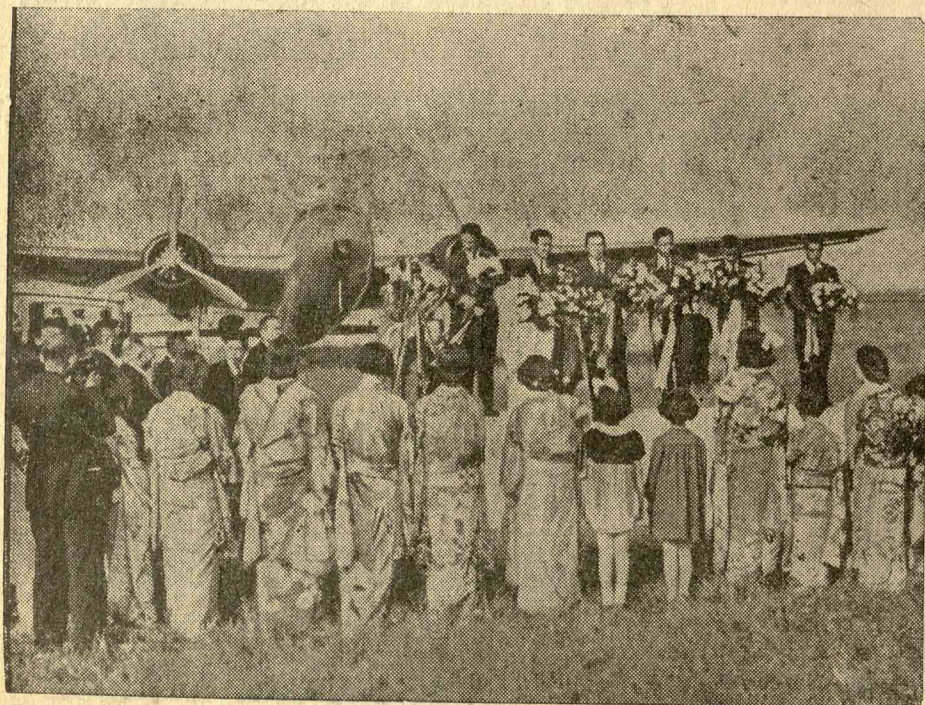
Târnoveanu Vasile; mint ismeretes a Gruia uccában borzalmas módon, vadállati kegyetlenséggel meggyilkolta és kirabolta Bertók Sándorné urnót. Képpünk az elvetemült gyilkost ábrázolja, akit a cuji rendőrség bravuros nyomozással 3 napon belül elfogott és letartóztatott.

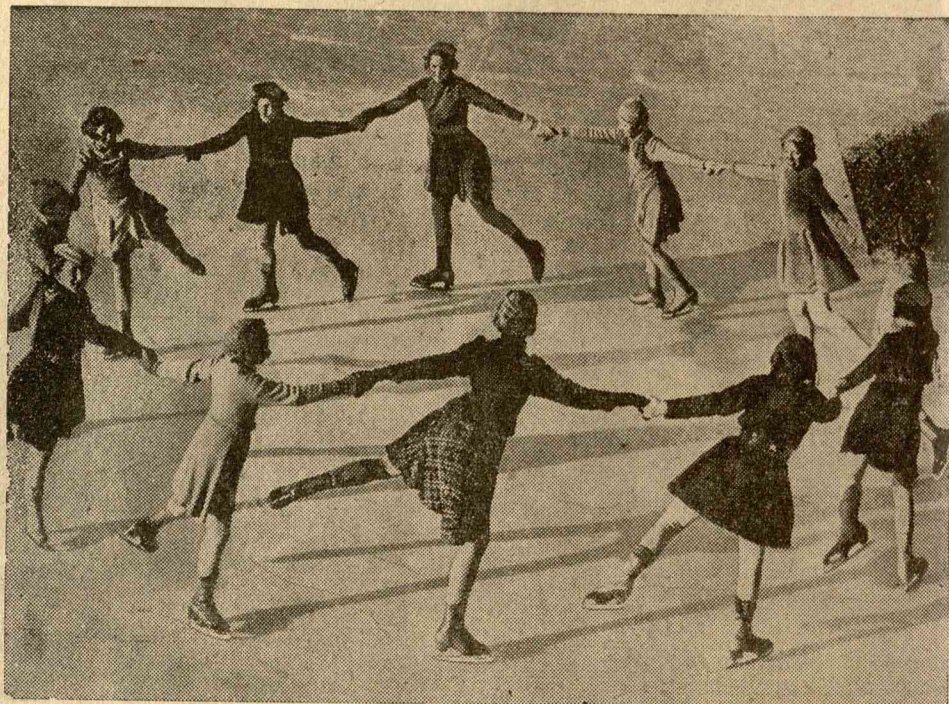
A KRAKKÓI KORMÁNYZÓSÁGI ÉPÜLET. A Gorniza akadémiát rendezték be Krakóban a kormányzóság számára. Itt székel dr. Frank, akit ennek a területnek kormányzójává neveztek ki.

CSENDÉLET A NYUGATI FRONTON. Francia csapatok pihennek. A „zuave“-ok hangversenyeznek a Maginot-vonal mögött.

JAPÁN REKORDREPÜLŐGÉPET ÜDVÖZÖL TOKIÓ REPÜLŐTERÉN A LAKOSSÁG. A „Nippon“ nevű repülőgépet és pilótáit innepélyesen fogadták Tokió repülőterén visszatérése alkalmából. A repülőgép ugyanis több távolsági világsucot javított legutóbbi kísérlete alkalmával.

MEGINDULT AZ ÉLET A WIENI MŰJÉGPÁLYÁN.